

WYDANIE:
A B

Cena 10 groszy

EXPRES

ILUSTROWANY

ANNA ONDRA
znana czeska gwiazda filmowa, ma przyjechać do Warszawy.

STALIN
przygotowuje reorganizację sowieckiej administracji, dzięki czemu niebawale wzmocni swą władzę

ROK XI.

CZWARTEK, 14 WRZEŚNIA 1933 R.

CENA 10 GROSZY

Nr. 255

Straszna katastrofa lotników polskich,

którzy podjęli wielki lot z Warszawy na Syberję. — Samolot polski uległ rozbiciu w pobliżu Kazania

Jeden z lotników ciężko ranny, drugi ocalał

Moskwa, 12 września.
(Pat) — Wedle wiadomości, otrzymanej przez komisariat spraw zagranicznych w Moskwie, samolot polski uległ katastrofie w pobliżu miasta Czeboksary (90 klm. na zachód od Kazania), stolicy czuwackiej, republiki autonomicznej. — Lotnik, prowadzący samolot, przy puszczałnie, Lewoniewski, JEST CIĘŻKO RANNY. Drugi lotnik, prawdopodobnie Filipowicz

WYSKOCZYŁ ZE SPADOCHRONEM I OCALAŁ.
Katastrofa nastąpiła dzisiaj rano. Sowieckie władze lotnicze wydały

zarządzenia ratunkowe. Z Moskwy wylatuje samolot na miejsce katastrofy. — Blizsze szczegóły i powód katastrofy są obecnie wyjaśniane.

Osiem osób zabitych

w czasie katastrofy samolotu pasażerskiego pod Lublaną

WIENIĘ, 12 września.
Dzienniki wiedeńskie donoszą z Lublany, że dziś o godz. 6 rano wydarzyła się w pobliżu Lublany straszna katastrofa samolotowa na linii lotniczej Lublana — Susak, otwartej przed 14 dniami. W pobliżu Lublany spadł samolot

komunikacyjny z 6 podróżnymi, pilotem i mechanikiem. Samolot uderzył o mur zakładu obłąkanych w pobliżu Lublany i roztrzaskał się na dwie części. WSZYSTKIE OSIEM OSÓB ZOSTAŁY ZABITE.

Warszawa, 12 września
(PAT) Wedle wiadomości, otrzymanych przez poselstwo sowieckie w Warszawie, katastrofa samolotu polskiego nastąpiła dzisiaj o godz. 8,20 rano. Samolot rozbity. Kpt. Lewoniewski ranny, plk. Filipowicz, który wyskoczył z samolotu przy użyciu spadochronu, ocalał. Natychmiast po katastrofie władze sowieckie wysłały na miejsce wypadku pomoc lekarską i techniczną. Dzisiaj o godz. 16-ej według czasu moskiewskiego na miejscu katastrofy udaje się specjalnym samolotem sekretarz poselstwa polskiego w Moskwie, Stanisław Zabiello.

Dwaj oficerowie zbiegli z Austrii do Niemiec

Berlin, 12 września.
Dwaj zbiegli do Niemiec oficerowie austriaccy ogłosili listy otwarte do ministra obrony narodów. Austrii, Vaugoin'a, w których starają się usprawiedliwić swoją ucieczkę z szeregów, sprzecznym, rzekomo z konstytucją, postępowaniem obecnego rządu austriackiego. Uciekinierzy zalecają przytem zwalczanie wszelkimi możliwymi środkami, obecnego regime'u w Austrii.

Ultimatum nowego prezydenta Kuby

Havana, 12 września.
(PAT). Prezydent San Martin wystosował do oficerów, którzy zabarykadowali się w hotelu „National“, ultimatum, w którym wzywa ich do porozumienia się w ciągu 36 godzin z nowym rządem.

UZUPEŁNIENIE OGŁOSZENIA O OTWARCIU SUBSKRYPCJI NA 6 PROC. POŻYCZKĘ WEWNĘTRZNĄ.

W obwieszczeniu o otwarciu subskrypcji na 6-procentową pożyczkę wewnętrzną, drukowanym w naszym piśmie w dniu 10 września r. b., opuszczono przy wymianianiu banków, upoważnionych do przyjmowania subskrypcji PAŃSTWOWY BANK ROLNY.

Odnośny ustęp obwieszczenia powinien brzmieć:

Subskrypcję przyjmują: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Poczta Kasa Oszczędności, banki należące do Związku Banków oraz wszystkie oddziały wymienionych wyżej instytucji, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie kasy urzędów skarbowych.

W 250-tą rocznicę odsieczy Wiednia

Uroczystości na Górze Kahlenberg. — Ks. prymas Hlond odprawił mszę świętą. — Wieniec laurowy rządu austriackiego

Wiedeń, 12 września.
Wiedeń obchodził dzisiaj uroczystości 250-lecie odsieczy Wiednia. Całe miasto było udekorowane chorągwiami. Rozporządzenie rządowe uznało dzień 12-go września za święto państwowe. Dzienniki zamieściły artykuły na temat wypadków historycznych z przed 250 lat, przy czym zaznaczyć należy z uznaniem, że przeważająca część prasy oceniła należycie i zgodnie z prawdą historyczną decydującą rolę króla Jana III w zwycięstwie wiedeńskim.

Uroczystość polska odbyła się dzisiaj rano na Górze Kahlenberg. Od godziny 6-ej rano zaczęły ścigać na Kahlenberg tłumy publiczności pieszo lub samochodami. Z samej zagranicy przybyło na Kahlenberg 500 samochodów. Liczba uczestników uroczystości obliczana jest na 20.000. Kościół S. Józefa i przyległe budynki ozdobione były flagami narodowymi polskimi i austriackimi.

Na uroczystości przybyli: prezydent republiki Miklas, legat papieski la Fontaine, kanclerz Dollfuss, członkowie rządu, kardynałowie i inni dostojnicy kościelni, członkowie korpusu dyplomatycznego, generalicja, liczni oficerowie, kawalerowie maltańscy etc. etc. Ze strony Polskiej wzięli udział przedstawiciele rządu polskiego, mianowicie delegat rządu dr. Juliusz Twardowski,

delegat p. ministra spraw wojskowych gen. Wieniawa - Długoszowski, delegat p. ministra spraw zagranicznych -- Karol Romer, obecni w Wiedniu arcybiskupi i biskupi polscy, członkowie poselstwa i konsulatu, przedstawiciele zrzeszeń polskich w Wiedniu, tudzież liczni goście przybyli z Polski. Na placu na lewo od kościoła, gdzie miała się odbyć msza polowa, utworzyła szpaler kompanja honorowa pułku wiedeńskiego „Deutschmeistrów“.

W chwili przybycia prezydenta Miklasa i kanclerza Dollfussa orkiestra zaintonowała hymn austriacki, a w chwili pojawienia się polskiej delegacji wojskowej — hymn polski. Przed rozpoczęciem mszy świętej kanclerz Dollfuss złożył imieniem rządu austriackiego olbrzymi wieniec laurowy w kaplicy króla Jana III.

Mszę świętą rozpoczął celebrować o godz. 9-ej Kardynał Prymas Polski Hlond. Podczas mszy wykonane zostały pod batutą p. Pokormickiego staropolskie chóry kościelne. Kazanie uroczyste w języku polskim i niemieckim wygłosił biskup chełmiński ks. Okoniewski, sławiąc króla Jana III-go jako nieustraszonego, a zarazem pokornego rycerza chrześcijańskiego, który uratował Wiedeń i Europę od zagłady.

Krew rycerzy polskich, która obficie zrosiła wzgórze Kahlenbergu, nie

poszła na marne. Dzisiaj ogarnął znów narody europejskie duch chrześcijański i daje się zauważyć zwycięskie szerzenie się idei uniwersalizmu chrześcijańskiego.

Po mszy świętej legat papieski La Fontaine udzielił zebranim błogosławieństwa apostolskiego. Pod koniec uroczystości zebrani zaintonowali chorał „Boże coś Polskę“.

Zjazd na Kahlenbergu odbył się w porządku, dzięki wzorowemu zarządzeniom policyjnym. O godz. 11-ej rozpoczęła się na Placu Bohaterów austriacka uroczystość odsieczy Wiednia w asyście wojska austriackiego. Prezydent Miklas i członkowie rządu, którzy wrócili z Kahlenbergu, przywitani zostali przez liczną zebraną publiczność burzliwymi oklaskami. Uroczystości odbyły się wjazd legata papieskiego, który zjawił się w wielkiej asyście duchowieństwa i usiadł na tronie, ustawionym obok ołtarza. Naprzeciw niego usiadł kardynał Hlond, kardynał Seredy i kardynał Verdier. Obok tronu legata papieskiego usiadł prezydent Miklas, naprzeciw niego kanclerz Dollfuss, członkowie rządu i korpusu dyplomatycznego. Wśród korpusu dyplomatycznego zauważono także liczną delegację turecką. Mszę św. celebrował w wielkiej asyście kardynał Innitzer przy dźwiękach „Deutsche Messe“ Schuberta. Po kazaniu kard. Innitzera wygłosił przemówienie prezydent Miklas, a następnie kanclerz Dollfuss, poczem u stóp pomnika ks. Eugenjusza złożony został wieniec laurowy o barwach austriackich. Uroczystość państwowa zakończyła się defiladą wojska.

Paryż, 12 września (Pat.).

Prasa francuska z oburzeniem pisze, że sztandar, wręczony przez Hitlera podczas manifestacji oddziałowi szturmowemu, stacjonowanemu w Kehl na granicy francuskiej, nosi nazwę nie tego miasta, lecz stolicy Alzacji, Strasburga. Świadczy to — zdaniem pism — do wodnie, że batalion ten ma wyznaczone jako miejsce postoju Strasburg, nie zaś Kehl.

Polacy zdobędą pierwszą nagrodę w Ameryce

Wyniki zawodów o puchar Gordon Benneta będą ogłoszone w końcu tygodnia. — Poszukiwania balonu „Kościszko“

Nowy Jork, 12 września.
(Pat) — Polski balon „Kościszko“, przeleciał 812 mil (1307 klm.), a balon amerykański „Goodyear 10“ — 500 mil (804,9 klm.)

ZAŁOGA POLSKA PRAWDOPODOBNIIE ZDOBEDZIE PIERWSZĄ NAGRODĘ.

Oficjalne wyniki zawodów o puchar Gordon Benneta, znane będą dopiero w

koncu tygodnia. Komisja lotnicza orzeknie o wyniku zawodów po zbadaniu barografów i ściśle określaniu odległości.

Jak się zdaje, załoga polska pobili również rekord trwania lotu, który poprzednio wynosił 49 godzin. Dotychczas jednak niewiadomo dokładnie, ile czasu lotnicy polscy przebywali w powietrzu.

Quebec, 12 września.
(Pat) Por. Burzyński, odleciał wczoraj samolotem na poszukiwania balonu „Kościszko“, który wylądował, jak wiadomo, w dziewiczych lasach Kanady.

Poszukiwania te jednak nie dały wyniku i lotnik nocą wrócił do Quebec.

Lotnicy polscy zamierzają skorzystać z usług traperów i przewodników. Balon, po odnalezieniu go, będzie odtransportowany do Quebec.

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11-1 przed południem i od 5-7 wieczorem. ADMINISTRACJA (dział sprzedaży pisma) od 9 rano - w południe i od 4-7 wieczorem - (dział inzeratowy) od 9 rano - i w południe i od 4-7 wieczorem. ADRES TELEGRAFICZNY: „Express Ilustrowany“, Kraków. KONTO P. K. O. Oddziału krakowskiego, Kraków 411-700

Dwie awionetki wystartowały z Krakowa Raid „Szlakiem Odsieczy Wiednia“

Kraków, 12 września. Wczoraj o godz. 3.30 po poł. wystartowały z lotniska w Krakowie dwie awionetki na raid „Szlakiem Odsieczy Wiednia“. Obsadę awionetek stanowią kpt. pilot Kulakowski i dr. Piotrowski oraz por. pilot Kłosiński i inż. Siekierski. Etapy rajdu stanowią Brno, Budapeszt,

Parkany - Ostychoch i Wiedeń, skąd w sobotę nastąpi powrót do Krakowa. Startujących żegnał na lotnisku imieniem aeroklubu krakowskiego wiceprezes inż. Stodolski, dr. Miłkowski, sekretarz dr. Makomski, oraz licznie zgromadzona publiczność.

Wyrok w procesie szajki złodziejskiej, która grasowała pod Krakowem

Kraków, 12 września. Jak już donosiliśmy, przed krakowskim sądem okręgowym toczyła się rozprawa przeciwko szajce złodziei i paserów, która dokonała szeregu kradzieży na terenie powiatu krakowskiego, oraz napadu na Henryka Orzechowskiego, oraz napadu na Henryka Orzechowskiego, oraz napadu na Henryka Orzechowskiego. Po przesłuchaniu świadków, którzy obciążyli głównych oskarżonych i wywodach prok. dr. Lewicki i obrońcy z urzędu

adw. dr. Augustyńska sąd w składzie so. Sołeckiego, Piłarskiego i Janickiego skazał głównych oskarżonych Szukbidę i Jaloche po 4 lata więzienia, Fracika na dwa lata, Hipkę n rok, z czego połowę drowano mu na podstawie amnestji, a resztę zawieszono na trzy lata. Dalszych 8 oskarżonych skazano po 6 miesięcy więzienia i karę darowano im na podstawie amnestji a trzech ostatnich uniewinniono.

Pięć tysięcy zł. nagrody wyznaczył cyrk Staniewskich za trzy zaginione krokodyle

Kraków, 12 września. Z Dyrekcji Cyrku Staniewskich, który rozbił swoje namioty na Błoniach, donoszą nam o sensacyjnym wypadku, który zdarzył się wczoraj w nocy, wywołując wśród funkcjonariuszów Cyrku niesłychaną konsternację.

Oto trzy krokodyle z pośród całej kolekcji, wynoszącej jak wiadomo 120 sztuk, wymknęły się ze biornika, w którym przebywały i zniknęły bez śladu. Widocznie dozorca, pilnujący zbiorników jednego z nich nie zamknął szczelnie, a krokodyle, korzystając z tego, wy dostały się stamtąd po wieczornym przedstawieniu, przelazły poza obręb Cyrku i zniknęły bez śladu. Wszczęto natychmiast poszukiwania, które jednak narazie nie dały żadnego rezultatu. Ponieważ, wszystkie trzy zaginione krokodyle należą do największych okazów i przedstawiają znaczną wartość, przeto Dyr. Cyrku Staniewskich wyznaczyła az ich odszukanie 5 tys. złotych nagrody.

Pozatem donosiliśmy, iż Cyrk Staniewskich, stojący na prawdziwie europejskim poziomie, posiada w swoim programie szereg pierwszorzędnych atrakcyj. budzących wśród audytorjum prawdziwy podziw i szczerzy zachwyt. Olbrzymią rewelacją są przede wszystkim magiczne wyczyny sławnego zespołu trampolinistów Restelli z fenomenalnym murzynem na czele, który wykonywa 125 salt w jednej ciągłości. A jeśli podkreślimy, że program obecny obfity w kilkanaście pierwszorzędnych numerów, to zrozumiemy, że perspektywa bezpłatnego pójścia do Cyrku jest niezwykle pożądana.

REPERTUAR. CYRK STANIEWSKICH — o godz. 8.30 Atrakcyjne przedstawienie.
REPERTUAR KIN. ADRIA: — „Biały i cienie miłości“.
APOLLO: — „Królewski kochanek“.
ATLANTIC: — „Złote sidła“ i „Buntownik“.
PROMIEN: — „Naucz mnie kochać“.
SLONCE: — „Moskwa bez maski“.
DOM ZOŁNIERZA — „24 godziny“.
SZUKA: — „Król cyganów“.
SWIT: — „Wielka kłątka“.
UCIECHA: — „Tajemnica Zoo“.

NOCNE DYŻURY APTEK. „Apteka pod Koroną“ — Rynek 22. „Apteka pod Gwiazdą“ — ul. Florjańska 15. „Apteka pod Opatrnością“ — ul. Karmelińska 23. „Apteka Werszawska“ — Aleje 29 Listopada 3. „Apteka pod Aniołem“ — ul. Dęta 76.
W PODGÓRZU: — „Apteka pod Hygeą“ — Plac Zgody 18.

KUPON KINOWY
upoważniający każdego Czytelnika do otrzymania biletu na pierwsze miejsce lub fotele do krakowskiego kina „SWIT“ za minimalną opłatą podatku od wido-wisk.
Ważny tylko w dniu 13 września 1933 r.
Kupon należy przedłożyć do wymiany na bilet w Administracji „Expressu Ilustrowanego“ w Krakowie, przy ulicy Piłarskiej L. 4, codziennie od godz. 8-13 i od godz. 16-19 a w niedziele i święta od godz. 8-11-tej.

RADJOPROGRAM
KRAKÓW
11.50. Program na dzień bieżący. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Płyty. 12.25. Przegląd Prasowy. 12.35. Płyty. 12.55. Dz. południowy z Warszawy. 15.00. Płyty. 16.00. Koncert popularny. 17.00. Odczyt z Warszawy. 17.15. Pieśni góralskie. 17.45. Odczyt z Katowic. 18.05. Koncert kameralny. 18.50. Odczyt. 19.05. Rozmaitości. 19.10. Kwadrans literacki. 19.30. Transmisja z Wiednia. 21.00-23.00. Transmisje z Warszawy.

Przed przyjazdem Marszałka Piłsudskiego Konferencja przedstawicieli władz krakowskich

Kraków, 12 września. Wczoraj na ratuszu krakowskim odbyła się pod przewodnictwem prezydenta miasta dr. Kaplickiego, konferencja władz cywilnych i wojskowych celem ułożenia programu obchodu 250-lecia rocznicy odsieczy Wiednia, którego datę zwłazano ściśle z zapowiedzianym do Krakowa przyjazdem Marszałka Piłsudskiego, z początkiem października r. b. na rewję 12 pułków kawalerji.

dze wojskowe. Zarząd miasta projektuje triumfalny wjazd Marszałka Piłsudskiego do Krakowa, powitanie dostojnego gościa przez reprezentację miasta i społeczeństwo. Centralnym punktem programu będzie wielka rewja kawalerji na Błoniach krakowskich. Przewidziany jest zjazd z całej Polski nadzwyczajnymi pociągami. Zarząd miasta przewiduje również budowę specjalnych trybun na Błoniach dla kilkunastu tysięcy widzów.

Właściciel fabryki przed sądem Epilog długotrwałej walki konkurencyjnej

Kraków, 12 września. W dniu wczorajszym w sądzie okręgowym w Krakowie rozpatrywana była sprawa przeciwko właścicielowi fabryki wody sodowej Cheminowi Schneiderowi, oskarżonemu o przywłaszczenie syfonów, należących do Józefa Bastera, również właściciela fabryki wody sodowej.

stwo dopiero przed 6 laty, chwycił się najrozmaitszych nieuczciwych środków. Miał on w ten sposób narazić Bastera na straty w wysokości około 4.000 zł. Pokrzywdzony dowiedział się o tych machinacjach od pracowników Schneidera, wobec czego złożył doniesienie karne.

Rozprawa ta jest epilogiem długotrwałej walki konkurencyjnej między obu fabrykami, należącymi do najbardziej znanych w naszym mieście. Wedle aktu oskarżenia, Schneider, właściciel istniejącej już oddawna w Krakowie fabryki wody sodowej, chcąc pozbyć się konkurenta w osobie Bastera, który założył sobie przedsiębior-

Oskarżony do winy nie przyznał się. Po przesłuchaniu szeregu świadków i wywodach prokuratora dr. Lewickiego, zastępcy powództwa cywilnego adw. dr. Bertolda Rapaporta i obrońcy oskarżonego adw. dr. Brosa, sędzia dr. Traczewski skazał Schneidera na pół roku więzienia, którą to karę darowano mu na podstawie amnestji.

Przed sensacyjnym meczem piłkarskim

Kraków, 12 września. Wczoraj wyjechała z Krakowa do Wiednia „Cracovia“, która w dniu dzisiejszym rozegra mecz piłkarski z wiedeńskim „Rapidem“. Cracovia wyjechała bez Malczyka i Seichtera, natomiast z wypożyczonym Smoczkiem z Garbarni.

Dziennikarze słowaccy w Krakowie

Kraków, 12 września. Wczoraj wieczorem przybyła do Krakowa wycieczka dziennikarzy słowackich z pp. K. Husekiem, K. Sidorem i K. Murgasem na czele. Przybyłych powitali na dworcu przedstawiciele władz z naczelnikiem wydziału bezpieczeństwa Małazyskim i radcą dr. Załuskim na czele. Imieniem dziennikarzy powitał gości prezes syndykatu krakowskiego dr. Flach. Goście zwiedzali wczoraj zabytki Krakowa i złożyli wieńce na grobach Mickiewicza i Słowackiego.

14-letni chłopiec zranił nożem swego rówieśnika

Kraków, 12 września. We wsi Skrzyszowice pod Miechowem Tadeusz Niezgoda pokłócił się ze swym rówieśnikiem ze wsi Romatowice, Antonim Kieszą. W czasie sprzeczki dobył Niezgoda noża i zadał przeciwnikowi cios w ramię. Rannego odwieziono do szpitala a nożownikiem zajęła się policja.

Bezpłatne bilety do cyrku Staniewskich dla dzieci bezrobotnych

Kraków, 12 września. Jak już wczoraj donosiliśmy, Dyrekcja bawiącego obecnie w Krakowie Cyrku Staniewskich ofiarowała nam do rozdania dzieciom bezrobotnych kilkaset biletów wstępu do Cyrku na dzisiejsze przedstawienie popołudniowe. Bilety te rozdawać będziemy w lokalu naszej Redakcji przy ul. Piłarskiej 4, dzisiaj między godz. 11 a 1-ą w południe za okazaniem legitymacji bezrobocia jednego z rodziców. Dzisiejsze bilety bezpłatne przeznaczane są wyłącznie dla dzieci. Równocześnie przypominamy, że dzisiejsze przedstawienie popołudniowe nie różni się niczem od programu wieczornego, a ceny biletów wstępu są do połowy niższe, wobec czego warto skorzystać z okazji i oglądać obecny pierwszorzędny program Cyrku.

Ważne tylko na dzisiaj!
KUPON
niniejszy upoważnia każdego Czytelnika „Expressu Ilustrowanego“ do otrzymania jednego biletu bezpłatnego przy zakupie drugiego biletu do Cyrku STANIEWSKICH na Błoniach w dniu 13 września 1933 r. na przedstawienie wieczorowe.

Chrzanów

WIEC INWALIDÓW W CHRZANOWIE.
Rezolucja w sprawie koncesyj tytoniowych. W dniu 10 bm. obradowali w Chrzanowie inwalidzi wojenni i ich rodziny w liczbie około 1.000 osób.

Po burzliwej dyskusji uchwalono na wniosek p. Pajaka następująca rezolucja:
1) Inwalidzi, wdowy i sieroty wojenne zamieszkałe na terenie powiatu chrzanowskiego zebrani w dniu 10 września 1933 r. na wiecu stwierdzają, że położenie ich oraz ich rodzin jest niezmiernie ciężkie, a po zapoznaniu się z najnowszym reskryptem Min. Skarbu w sprawie nadawania koncesyj na detaliczną sprzedaż wyrobów tytoniowych, konstatuje, że jest to dalsze uszczuplenie nabytych przez nich praw i przywilejów, zatem domagają się natychmiastowego uchylecia cytowanego wyżej zarządzenia oraz przeprowadzenia rewizji wszystkich koncesyj.

2) Zgromadzeni solidaryzują się całkowicie z Wydziałem Wykonawczym Zarządu Głównego Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Warszawie w kierunku uniemożliwienia wydania krzywdzącego inwalidów wojennych projektu o zniesieniu koncesji tytoniowych i solnych.
3) Nadto zebrani domagają się zmiany art. 17 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. N. 26) w tym kierunku, by znieść podział inwalidów wojennych na klasy.
4) Zgromadzeni inwalidzi wojenni obserwując trudne położenie Skarbu Państwa, oświadczają, że według możliwości finansowej popierają ze zgłoszeniami nabycia pożyczki narodowej i uczynią wszystko w kierunku agitacji za masowym nabywaniem tej pożyczki, rozumiejąc że pełny skarb Państwa, umożliwi spełnienie postulatów krwawych ofiar wojny.

Tam, gdzie Marsz. Piłsudski spędza swój urlop Najmłodszy legionista składa hołd swemu Komendantowi.

Zaleszczyki, we wrześniu. Specjalne pietno nadał Zaleszczykom przyjazd Marszałka Piłsudskiego. W spokojnym miasteczku zabuczało jak w ulu. Poraz pierwszy wybrał Dostojny Gość to letnisko dla spędzenia swego urlopu jesienno-gorąckiego przy gotowaniu trwały kilka dni. Pedziliy au ta do Kołomyi i Tarnopola, przywoząc najrozmaitsze sprząty, ruchomości i utensylja do willi zarządu drogowego, którą przeznaczono dla Gościa. Miasteczko zmieniło się nie do poznania, — tak czysty i schludny przyjęło wygład, że z satysfakcją odbywało się po nim spacer. I dziś, gdy od kilku dni bawi już tu na wywczasach Marszałek Piłsudski, widać te dobroczynne zmiany, jakie zaszły w Zaleszczykach.

Gdy wypływa się kajakami na Dniestr codziennie o wczesnej godzinie można już ujrzeć Marszałka Piłsudskiego, spacerującego po plaży i po wielkim nadbrzeżnym parku baronów Turnauów, który oddano Mu, na czas pobytu, do dyspozycji.

Współpracownik „Expressu“ miał okazję rozmawiania z lekarzem i przyjacielem Marszałka Piłsudskiego, jego nieodłącznym towarzyszem płk. dr. Woyczyńskim.

Jak wynikało z rozmowy naszej, — Marszałek Piłsudski jest zachwycony Zaleszczykami. Interesuje się żywo uprawą drzew i krzewów szlachetnych, morelowych, brzoskwinowych i winogronowych i zapowiada, że po powrocie swym do stolicy, przyczyni się do rozwoju Zaleszczyk jako uzdrowiska.

Marszałek czuje się bardzo dobrze. Jest wesoly, w dobrym humorze, spędza czas na spacerach, wygrzewaniu się na słońcu i układaniu ulubionych pasjansów. Stałe otoczenie Marszałka stanowią: płk. dr. Woyczyński i adiutant płk. Głabisz, ppłk. Bussler oraz kpt. Lepecki.

Marszałek nie przyjmuje nikogo. Za powiedział swym adiutantom, by mu nikogo nie meldowali, gdyż pragnie wypocząć. I tylko jeden jedyny wyjątek zrobił w sobotę rano. Przyjął swego najmłodszego żołnierza z I Brygady Legionów...

Było to w roku 1914, przed bitwą pod Łowczówkiem. Komendant sam obchodził wszystkie posterunki. W siwej burce, z rękoma wsuniętymi w kieszenie, szedł zwolna, od czaty do czaty. Zsunięte nad oczami oszronione brwi, nieruchome były jak bruzda. Oczy niebieskie, bystre, straciły w tej chwili tę złotą iskrę dobrociwości i humoru, którą zazwyczaj z nich wyblyskała. Twar dość i troska była z nich. Pochylony na przód, z czołem tak bajecznie sklepionem, że wykluczało wszelką pomyłkę planu, obchodził, jak ojciec te posterunki, na których jego dzieci walczyły.

Stał przed jednym. A na warcie stał młody chłopiec. Miał czternaście lat i już poszedł do Legionu. Najmłodszy żołnierz I Brygady. Ujrzał komendanta. Trzasnął nogami. Zerwał z ramienia karabin, by zasalutować. I wtem karabin wypadł mu ze zgrabiących rąk i potoczył się pod nogi Komendanta...

Wódz stał długo przed chłopcem. Krzaczaste jego brwi ściągnęły się i wzrok stał się twardy, jakby chciał uderzyć. A żołnierz spoglądał w te oczy ukochane i naraz zaszlochał serdecznie. Płakał ze wstydu przed swym Komendantem.

— Co się wam stało? — padło twarde pytanie.

— Obywatelu komendancie, miałem stać na warcie półtorej godziny. Zapomniałem mnie zmienić. Stoję już dwie i pół godziny. Zmarzłem, obywatelu Komendancie, i nie mogłem karabinu utrzymać...

Odwrócił się Komendant Piłsudski, by ukryć uśmiech pięknego zakłopotania, który mu wykwitł pod wąsem. I poszedł, by wydać rozkaz zmiany warty.

Wiele, wiele lat później, na zjeździe legionistów w Wilnie przemawiał Marszałek Piłsudski. Opowiadał swym to-

Champon Dra Lustra

tak do ustalenia koloru jasnych i ciemnych włosów, jak i rumiankowy do pojaśnienia blond włosów stanowią dziś jedyne preparaty higieniczne do mycia skóry głowy i włosów. Działają zapobiegawczo przeciw łupieżowi, wypadaniu i marnieniu włosów. Zmiany łojotokowe bywają często wywoływane myciem głowy za pomocą mydła.

warzyszom broni swe wspomnienia z owych pięknych, romantycznych dni walk I Brygady. I wspominał o swym najmłodszym żołnierzyku, który karabin ze zgrabiących rąk wypuścił.

...gdy tak patrzałem w jego oczu, gorzkie lejące łzy, zrozumiałem wartość naszego czynu... Czy żyje on jeszcze, ten mój najmłodszy żołnierz?

Żył. Przetrwiał wojnę. Dziś jest komendantem straży granicznej w Horodence. Nazywa się Kazimierz Janicki. W sobotę rano przyjechał zameldować się do Zaleszczyk. I dla niego jednego Marszałek uczynił wyjątek. Przyjął swego najmłodszego żołnierza z I Bry-

gady, który płakał ze wstydu, że karabinu nie mógł w zgrabiących rękach utrzymać...

Bóle reumatyczne

w stawach i mięśniach, neuralgię i bóle głowy z powodzeniem usmierają i usuwają tabletki Togal. Togal wstrzymuje nagromadzenie się kwasu moczowego, zwalczając w ten sposób w zarodku te niedomagania. Togal nie wywiera ubocznego szkodliwego działania. Do nabycia we wszystkich aptekach. Nr. Reg. 1364.

Żywa głowa ludzka stercząca z mogiły 60-letnia staruszka usiłowała... żywcem pochować się w świeżym grobie nieboszczyka. — „Już od dwunastu lat jestem nieboszczką“...

Wilno, 12 września. Onegdaj wieczorem cmentarz żydowski w Wilnie stał się terenem niezwykłego, nienotowanego jeszcze w kronikach policyjnych naszego miasta i bodaj całej Polski, wypadku: 60-letnia kobieta usiłowała odebrać sobie życie zakopując się żywcem w mogile.

Szczegóły tego niecodziennego wypadku, który jest szeroko komentowany w całej okolicy, były następujące.

Onegdaj około godziny 7 wieczór, jeden z dozorców cmentarza żydowskiego w Wilnie Oszer Wajnberg, posłyszawszy nagle niezwykle zajadłe ujadanie psów cmentarnych. Szczekanie to dochodziło od strony cmentarza znajdującego się za budynkiem kancelarii cmentarnej.

Podjeżdżając, iż na cmentarz przedostali się złodzieje, Oszer Wajnberg zarepetowawszy uprzednio broń, udał się do tej części cmentarza, skąd wciąż jeszcze dochodziło szczekanie psów.

Zapadł już mrok, dozorca cmentarny idąc pomiędzy rzędami mogił, oświetlał sobie drogę kieszonkową latarką elektryczną.

Nagle Oszer Wajnberg stanął jak wryty. To co zobaczył napędziło go przerażeniem i zabobonnym strachem. Wajnberg, który od lat już jest dozorcą cmentarnym i żył się, jak się to mówi, z nieboszczykami, tym razem nie mógł opanować lęku.

W bładem świetle latarki elektrycznej ujrzał sterczącą ze świeżo usypanej

przed kilku godzinami mogiły... żywą, poruszającą się głowę ludzką.

Gdy Wajnberg opowiadał się nieco, zawezwał jeszcze jednego dozorcę, z którym zbliżył się do niezwyklej mogiły.

Pozątkowo przypuszczano, iż zaszedł tu wypadek pochowania człowieka w le targu, który obudzwszy się w mogile, usiłuje przedostać się na powierzchnię. Jak się jednak okazało, miał tu miejsce wypadek niezwyklego zamachu samobójczego starszej kobiety, która rozgrzebawszy świeżo usypaną mogiłę w której przed dwoma godzinami pochowano nieboszczyka, usiłowała zakopać się żywcem.

Zorientowawszy się w sytuacji, dozorca niezwłocznie wygrzebał z ziemi niedoszłą samobójczynię, którą przeniesiono do biura zarządu cmentarza, dokąd przybyło wkrótce dwóch posterunkowych zawezwanych telefonicznie z 3 posterunku policji na Zarzeczcu.

Uratowana samobójczyni nie chciała ujawnić swego nazwiska oraz powodów niezwyklego samobójstwa.

Przeprowadzone dochodzenie policji ustaliło co następuje:

Uparta samobójczyni jest kobietą niezupełnie normalną, w dodatku cierpiącą na dziwną manję prześladowczą.

Nazywa się ona Gita Lewowicz i mieszka na łaskawym chlebie u swych krewnych Gelerów przy ulicy Żydowskiej 3.

Przed dwunastu laty zmarł nagle jej mąż. Śmierć jego tak podziała na Lewowiczową, że usiłowała pozabawić się życia przez powieszenie się. W ostatniej jednak chwili zamach jej udaremniony został przez służącą, która zdjęła ją z pętli z oznakami życia.

Od tego czasu Lewowiczowa zapadła na chorobę psychiczną, wyrażającą się w dziwnej manji prześladowczej.

Twierdzi ona mianowicie, iż od dwunastu lat jest już nieboszczką i że wśród żyjących niema dla niej miejsca.

Krytycznego dnia wyszła ona z domu o godzinie 10 rano i od tego czasu błąkała się w mieście. Na cmentarzu widziano ją jeszcze o godzinie 1-iej po południu. Wieczorem, kiedy na cmentarzu prócz dozorców nikogo nie było „żywa nieboszczką“ usiłowała popełnić samobójstwo.

Krewni dowiedzieli się o całym wypadku dopiero o godzinie 10 wieczorem, kiedy niedoszła samobójczyni dostarczona została przez posterunkowego do domu i oddana pod opiekę rodziny. — Zwrócili się oni do wydziału opieki społecznej przy magistracie z prośbą o ułokowanie chorej w szpitalu psychiatrycznym.

Bezwarunkowo skuteczne i ekonomiczne: Pulsa pasta, eliksir i mydło do zębów.

Pełna tabela wygranych polskiej loterii państwowej

Wczoraj w 5-tym dniu ciągnięcia loterii główne wygrane padły na następujące numery:

- 50.000 zł. — 86.373
- 15.000 zł. — 61.839 142.528.
- 10.000 zł. — 5.779, 132.025.
- Po 5.000 zł. — 53.611 95.431 107.3 107.294 108.767.
- Po 2.000 zł. — 9.223 10.217 29.269 42.398 51.863, 66.025, 84.189, 90.258, 109.647, 122.835, 125.272 137.647 150.205.
- Po 1.000 zł. — 1.068, 4.444, 7.099, 11.721, 12.169, 12.288, 12.753, 31.590, 32.473, 34.452, 38.902, 41.802, 55.252, 58.209, 66.461, 78.929, 83.129, 83.384, 84.244, 92.310, 91.696, 95.291, 96.443, 97.362, 105.752, 106.700, 117.594, 121.270, 122.422, 125.625, 127.643, 132.152, 133.942, 137.909, 139.836, 145.863, 150.937.

Po przerwie wylosowano następujące numery:

- 5.000 zł. n-ry: 2281 31422 43210 61978 62127.
- Po 2.000 zł. n-ry: 9460 12426 12624 35681 38537 45670 62195 72563 91043 109137 110350 111183 116694 141721 142503.
- Po 1000 zł. n-ry: 748 2910 6166 10320 11712 17735 18368 28844 27927 36447 37727 42669 44962 47963 48452 51997 52962 58703 64163 68206 75336 75882 77901 90019 91045 93309 94961 98695 102833 108003 118197 120292 120557 126013 129962 132797 135828 136633 142681.

W 4-ym dniu ciągnięcia stawki padły na następujące numery:

- 92 192 201 96 331 406 603 12 14 48 720 906 46 61 83 1024 28 108 53 231 622 2260 407 524 60 636 813 77 3423 603 711 18 806 920 33 4016 183 294 432 77 517 90 620 700 877 5035 47 160 218 321 412 533 20 764 6052 92 506 7 40 690 718 803 12 43 934 53 7082 70 407 633 731 74 98 8120 26 229 353 78 507 76 98 673 709 802 7 17 18 9068 351 680 95 10282 85 307 8 11078 91 95 144 280 311 44 431 12163 214 327 72 639 766 80 923 27

- 83 96 13063 268 583 92 746 62 803 41 923 69 14041 53 133 91 305 79 474 91 537 604 711 65 859 15006 73 162 90 95 217 237 42 314 45 561 68 681 943 16045 107 201 635 781 919 78 17340 444 75 552 443 78 85 18144 89 238 347 456 91 597 733 39 19141 229 345 77 540 690 903 88 20116 234 372 462 559 609 760 21069 308 92 469 627 62 728 845 66 920 42 87 22024 149 60 274 311 94 474 23196 392 429 58 61 81 672 88 928 79 24144 468 505 701 85 867 25042 100 68 222 88 354 826 917 30 81 26312 34 66 96 511 614 994 27202 68 524 756 847 90 28008 78 263 358 641 833 95 96929 19 371 78 648 873 30116 326 39 67 754 72 898 31053 80 108 63 280 413 21 555 755 880 943 32001 175 328 42 438 757 849 33046 160 91 275 331 51 426 34 35 503 36 92 923 37 34051 56 72 317 427 585 680 734 77 88 356 35092 180 244 314 463 531 62 97 833 67 924 36093 254 302 94 444 89 94 503 625 75 875 984 95 37002 63 370 448 655 893
- 38085 569 614 723 88 811 914 60 69 39019 72 103 263 347 67 85 416 25 74 510 69 627 51 991 40150 69 71 205 14 28 78 88 450 525 53 80 658 829 39 54 905 13 72 41112 90 380 85 93 43061 305 19 433 78 564 979 43160 310 406 548 635 77 814 52 918 44022 236 328 215 29 307 63 88 500 17 85 95 625 56 811 66 928 47078 204 34 307 405 91 523 27 35 61 88 626 34 80 830 73 927 48053 100 77 82 218 69 346 87 429 53 579 826 49016 67 72 105 9 336 88 423 517 49 644 736 822
- 50287 399 412 46 815 51074 83 165 508 710 11 29 850 56 71 915 56 73 52025 47 123 38 74 254 60 61 508 26 75 672 721 45 823 925 44 45 94 96 53082 195 254 475 452 581 655 706 814 923 47 81 54038 161 73 273 304 55 571 617 740 99 806 55099 119 24 50 59 64 378 79 583 601 740 98 806 22 59 912 36 51 56002 62 191 315 95 400 17 90 537 636 65 57248 327 610 786 987 58055 272 89 97 301 632 51 52 79 86 762 837 59140 369 573 79 693 95 762 833 904
- 60001 62 86 238 46 300 33 480 96 636 736 79 80 94 881 985 61026 42 258 63 339 46 461 83 764 62210 31 64070 101 47 213 50 86 310 47 413 25 533 638 82 712 26 838 65120 84 330 524 49 620 48 746 63040 62 167 221 548 19 765 809 924 70 80 67060 67 210 26 63 752 626 38 64 847 74 76 68035 147 244 45 372 82 602 72 705 11 805 69047 139 318 581 618 29 710 835 917 59
- 70117 232 50 342 842 934 71047 168 322 32 504 29 643 58 865 969 72078 115 80 337 39 444 701 7 20 55 97 961 73008 96 101 261 74063 89 171 524 935 75000 196 505 668 90 806 938 76011 54 62 184 332 68 474 557 609 12 16 763 81 902 77045 253 584 624 877 78070 98 180 290 311 13 428 94 583 84 684 711 873 911 78 79143 371 448 58 67 573 666 741 801 88

(Ciąg dalszy na str. 7-ej).

Pensjonat „LIDA“

W ZAKOPANEM niedaleko Dworca Kolejowego, w zacisznej ulicy, poleca pokoje słoneczne z utrzymaniem lub bez po przystępnych cenach.

P. O. S. hartuje ciało

Minjatury

A to pan znasz...

W knajpcie, przy kufelku piwa spotykają się dwaj znajomi.

— Serwus, panie Kropeczka... Słyszałem, że pan otrzymał posadę... Zadowolony pan?

— Bardzo...

— Ma pan samodzielne stanowisko?..

— Oczywiście... Nikt się do mnie nie wtrąca... Mogę do biura przyjść kiedy chcę — przed godziną ósmą zrana — i wyjść kiedy chcę — po godzinie 9-ej wieczorem...

Moniek jest synem buchaltera. Moniek doskonale orientuje się we wszystkich komplikacjach życia pracowniczego.

Wczoraj, Moniek stłukł w szkole szybę. Nauczyciel za karę, kazał mu zostać w klasie na całą godzinę po lekcjach.

Moniek wraca do domu.

— Dlaczego wracasz ze szkoły tak późno? — pyta matka.

— Bo miałem dziś jedną godzinę nadliczbową... — odpowiada syn buchaltera.

Koks i Mops siedzą w kawiarni. Ciśsza. Nagle odzywa się Koks:

— Czy pan już widział większego pesymistę ode mnie?...

— Owszem... — odpowiada Mops — Murzyna, patrzącego przez czarne okulary...

Lekcja geografii w szkole powszechnej. Nauczyciel zwraca się do jednego z uczniów.

— Co wiesz o Sycylii? — pyta nauczyciel.

— Na Sycylii urodził się Napoleon...

— Dobrze... A czym się trudnią mieszkańcy tej wyspy?...

— Przeważnie trzęsieniem ziemi...

Pewien szkot kupował walizkę.

— Czy zapakować ją panu — pyta sprzedawca — czy też pan ją tak weźmie?...

— Ja ją tak wezmę — odparł szkot — ale papier i sznurek proszę włożyć do środka!...

WACZNOŚCI Panie, które wzięły pugilares z pieniędzmi i cwiliter we futerale racza oddać choć połowę pieniędzy i cwiliter w Redakcji Express, Kraków, w przeciwnym razie ogłosimy publicznie ich nazwiska. Poszkodowana.

UNIEWAŻNIAM zgubione świadectwo z 5-jej klasy powszechnej w Luborzycach, Jeleń Stanisław.

Marysie, Kazie i Józie

nie mogą znaleźć pracy. — Służba domowa odczuwa dotkliwie skutki kryzysu

Pisaliśmy niedawno o niedoli służby domowej,

która na równi z przedstawicielkami innych zawodów, odczuwa dotkliwie skutki kryzysu. Kadry bezrobotnych służących zwiększyły się ostatnio wskutek napływu

dziewczyn z okolicznych wiosek.

Dziewczęta wiejskie, nie mogąc znaleźć pracy po wsiach, udają się do pobliskich miast, by tam znaleźć jakieś zajęcie.

Z drugiej strony coraz więcej gospodyń wyzbywa się służby domowej, ponieważ nie są one w stanie utrzymywać służby i płacić jej pensje. Gospodynie same

sprzątają, w najlepszym razie zaś biorą „sprzątaczkę”,

które raz na tydzień przeprowadzają gruntowny sprzęt i piorą bieliznę.

Najgorzej sytuacja przedstawia się dla matek. Stwierdzono, iż ostatnio matki przeważnie same karmią swe dzieci.

Przed wojną mamka była najlepiej płatną pracownicą domową, natomiast dzisiaj sytuacja w tej dziedzinie radykalnie się zmieniła. Mamki zgadzają się na pracę zwykłej służącej, lecz ponieważ okres obecny jest niekorzystny również dla służby domowej, przeto i w tej dziedzinie nie mogą znaleźć pracy.

SZPIEGOSTWO NIEMIECKIE WE FRANCJI

Interesują się motoryzacją armji

Paryż, 12 września.

Według doniesień „Le Matin”, wojskowe sfery francuskie otrzymały ścisłą wiadomość o tem, że defenzywa niemiecka specjalnie interesuje się przeprowadzoną obecnie podczas manewrów francuskich próbami motoryzacji armji.

Agencji kontrwywiadu francuskiego

1. Km. 647/33 i 1653/33.

Edykt licytacyjny.

Dnia 24 października 1933 godzina 10 rano odbędzie się w Sądzie grodzkim w Tarnowie, biuro Nr. 72 licytacja 2/8 części realności lwh. 416 ks. gr. gm. kat Strusina, Altera Mozaesa Sturma i Jetti z Jerettów Sturmowej własnych. Realność ta położona w Tarnowie ul. Kaczkowskiego 3 obejmuje parcelę budowlaną lk. 184/1, do której przynależy frontowy parterowy budynek murowany ze skrzydłem oficynowym w podwórzu, a reszta stanowi tylny ogród i podwórze. Cena szacunkowa 2/8 części tej realności wraz z przynależnościami wynosi 7.093 zł. 50 gr., zaś najniższa oferta 3.546 zł. 75 gr. poniżej której sprzedaż nie nastąpi. Takie prawa wobec których niniejsza licytacja byłaby niedopuszczalna, należy zgłosić u Komornika, a najpóźniej na wyznaczonym terminie licytacyjnym przed rozpoczęciem licytacji, inaczej praw tych nie można już dochodzić odnośnie do realności na nie korzystnie nabywcy w dobrej wierze. Poza tem odsyła się interesantów do edyktu licytacyjnego na tablicy sądowej i dotyczących akt w biurze Komornika, Tarnów, 31 sierpnia 1933 r. Komornik Sądu grodzkiego Rewiru I. Janiec

UNIEWAŻNIAM zgubiona książeczka Kasy Chorych, Kraków, Rosenberg Herman.

przejęli instrukcję sztabu niemieckiego wystosowaną w tej sprawie do szpiegów niemieckich.

Rabunek 100 tysięcy dolarów w Ameryce.

Saint Paul, 12 września.

Ośmiu bandytów, uzbrojonych w karabiny, obezwładniło dwóch urzędników kolejowych, którym odebrano około 100 tysięcy dolarów, przeznaczonych na wypłatę. Bandyci zbiegli.

Giełda zbożowa.

Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowotowarowej w Warszawie ogólny obrót wyniósł 2780 ton, w tem żyta 1175 ton. Usposobienie spokojne. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa w handlu hurtowym, ładunkach wagonowych: żyto I stand. 14.25—14.75, pszenica jednolita 23—24, pszenica zbierana 22—23, owies jednolity 14—14.50, owies zbierany 13.50—14, jęczmień na kaszę 14.50—15, groch polny z workiem 22—24, groch „Victoria” z workiem 24—25, rzepak zimowy 37—38, rzepak zimowy 39—41, rzepak letni 42—43, mąka z workiem 50—60 mąka pszenna gat. I luksusowa 40—45, mąka pszenna gat. I 37—40, mąka pszenna gat. II — 34—37, mąka pszenna gat. III 20—25, mąka żytnia gat. I 25—27, mąka żytnia siłkowa gat. II 19—22, mąka żytnia razowa 19—21, otręby pszenne szale 950—10, otręby pszenne średnie 9.50—10, otręby żytnie 7.50—8, kuchy lniane 16.50—17, kuchy rzepakowe 13—13.50, kuchy słonecznikowe 16.50—17.

W świetle kinkietów

Psia karjera filmowa

Lord jest ubezpieczony na sumę 75,000 dolarów

(tu) Czasem ciekawa jest i psia karjera filmowa. Zwłaszcza gdy przedstawia się ona tak oryginalnie, jak karjera genialnego psa Lorda, zwanego powszechnie — Wander Dog. Kupił go w roku 1926 Rennie Renfro za 25 dolarów, dziś

Lord jest ubezpieczony na sumę 75.000 dolarów.

Jest artysta z przeszłością. Grywał w wielu filmach. Był nieodzownym aktorem cyklu dwuaktówek p. n. „Nasza Banda”.

Lord nie zadaje się z psią tłuszczą. Poczytuje siebie za coś lepszego, wyższego. On zwykł przebywać w towarzystwie ludzi o wysokim poziomie inteligentnym.

Lord swym psim umysłem pragnie dorównać ludziom. I udaje mu się to w zupełności, bo umiejętności Lorda są wcale nieprzeciętne: zna tysiąc słów, rozumie każde, nawet najtrudniejsze polecenie swych opiekunów.

Znudziła się fenomenalnemu psu gra w komediach, zapragnął zagrać w dramacie i to na szerszą miarę zakrojonym. Marzenia Lorda przyobiekły się w realną formę, został bowiem obok doskonałego aktora scen amerykańskich — Chic Sale'a, zaangażowany do filmu p. t. „Miłość bez słów”.

„Miłość bez słów” odznacza się wielkim napięciem dramatycznym. Niezmierna miłość i przywiązanie dwojga istot, boleśnie smaganych przez los, którym po ciernistych dniach chłódów i głodu, szczęście się uśmiecha — to motywy przewodni filmu.

Lord jest niezwykle zadowolony ze swej roli, siemniej aniżeli z partnerowania Chic - Sale'owi. Jest przedmiotem ogólnej zazdrości wśród czworonożnego zespołu.

Jak twierdzą wtajemniczeni, kroczy ostatnio z podniesionym łbem i chytrze, prawem okiem, kokietuje swe psie przyjaciółki.

CYRKÓWKA

164)

Sensacyjna powieść współczesna.

Napisał Jan Bilewicz.

— Niech się pani zastanowi, — mówił człowiek do płaczącej teraz gorzko Anieli. — Jest pani zawsze taka posłuszna i uległa... Żadam, aby pani wierzyła moim słowom. To ja — Mister X — zabiłem Pondera. Przecież nawet moje spinaki znalaziono przy trupie...

Nagle powietrze przeszło przeraźliwy krzyk Anieli:

— Nie wierzę! Nie wierzę! Kłamie pan! Wiem, kto zabił Pondera!...

Teraz człowiek w masce stracił zupełnie panowanie nad sobą:

— Milczeć! Nie wyjdiesz stąd żywa, głupia dziewczyno, jeśli wymówisz to nazwisko!

Aniela cofnęła się ku drzwiom.

Człowiek ruszył za nią...

Potem w ciemności rozegrała się scena krótka i pełna napięcia dramatycznego.

Aniela cofnęła się pocichu. Człowiek nie mógł się zorientować, gdzie jest jego ofiara. Zaklął głośno i zaczął pomaćku szukać dziewczyny. Równocześnie z za swej firanki, wysunął się Mister X. — Tamten szukał dalej Anieli. Zaklął znów, ale słowa uwięzły mu w gardle. Dookoła jego krtani, zamknął się uścisk stalowych palców Mister Ikksa.

Dziewczyna westchnęła z ulgą. Nie widziała co się stało, ale była przekonana, że ktoś stanął w jej obronie.

Mister Ikks działał tymczasem nie tracąc ani chwili. Zatkął usta złoczyńcy, za kneblował je, i przyszykowanym już uprzednio sznurem, skrepił go jak najdokładniej. Potem ulokował go w jednej z szaf w murze. Zamknął ją własnym wytrychem... Przez krótką chwilę

w milczeniu zastanawiał się co dalej czynić...

ROZDZIAŁ 153.

Dzielny inspektor

Mister X czuł się zupełnie spokojny. Nikt nie wiedział o liście, jaki dostała Aniela, prócz ich obojga. — Domek na przedmieściu był oddalony od centrum, o dobrą godzinę drogi. Na ulicy panowała kojąca cisza.

— Jest pani teraz wolna i bezpieczna! Bandyta, który podawał się za Mister Ikksa, jest w tej chwili zupełnie nieszkodliwy. Mam nadzieję, że policja a potem sąd unieszkodliwią go na kilka naście lat conajmniej...

Aniela uspokoiła się. Starła się poprzez ciemności rozróżnić twarz Mister Ikksa...

— Dziękuję panu. Uratował mi pan życie. Ale czy nie zechciałby pan zapalić światła?...

Mister X uważał, że może jeszcze nie pora zdradzać się wobec Anieli. Próbował odwlec tę chwilę:

— Nie wiem, czy powinienem ukazać się pani przy świetle. Niech pani narazie wystarczy zapewnienie, że jestem jej przyjacielem.

— Wiem, kim pan jest, — odparła rezolutnie dziewczyna. Jest pan albo mi strzem Rennerem, albo Mister Iksem, o ile oczywiście, nie wychodzi to na jedno i to samo.

— Czy — powtarzam — nie wystarczy pani, że jestem jej przyjacielem.

— Wystarczy w zupełności. Zresztą poznaję pana po głosie. Mistrzu Renner — niech pan da spokój. Niech pan

przestanie się ukrywać. Co się stało z tamtym?

— Z tamtym?... Mam nadzieję, że jeśli nie mnie, to panu inspektorowi Nowotnemu nie zawaha się pani podać nazwiska tego człowieka. Narazie przechowamy go w tej szafie. Jest dobrze zamknięty i nic złego mu się nie stanie, aż do chwili, w której przybędzie tutaj kilku wywiadowców. Wolałbym, by pani zechciała tutaj zostać. Sprawa nie potrwa długo. Poszukam telefonu i wezwę inspektora. Za kilka minut wrócę.

Renner mówił prawdę, ale tylko do ostatniego zdania.

Nie miał zamiaru wracać. Nie chciał wdawać się z inspektorem Nowotnym w nowe rozmowy. Inspektor i tak już wiedział za wiele. Pocał mu znów dawał ma terjał, który zwiększył jego podejrzenia... Renner miał zamiar wezwać policję i ulotnić się przed jej przybyciem. Zresztą przecież inspektor nie uwierzyłby, że nie ma do czynienia z autorem listu do Anieli, gdyby ujrzał Rennera tutaj — w towarzystwie Anieli pod adresem, podanym w liście... Aniela napewno by świadczyła za nim, ale czy jej świadectwu dałby inspektor wiarę, wobec tylu — na oko przynajmniej — dowodów przemawiających za tem, że Renner jest mister Iksem...

Z tych wszystkich względów, Renner postanowił nie dopuścić do spotkania z inspektorem.

Kierował się właśnie ku drzwiom, wiódłym na klatkę schodową, gdy od strony schodów dał się słyszeć odgłos ciężkich kroków kilkunastu osób. Równocześnie rozległo się silne pukanie u drzwi.

Co robić? Renner stał bezradny. Potem szybko podbiegł do kontaktu i zapalił światło elektryczne.

— Nie mówiłam?... — Aniela była

szczerze uradowana, ujrawszy Rennera

Dziękuję panu jeszcze raz.

— Niech pani nic nie mówi. Niech pani czeka, aż ja odpowiem inspektorowi. Sytuacja jest bardzo poważna. Zdażę mi się, że i pani będzie musiała się mocno tłumaczyć.

Renner podbiegł do drzwi.

Z wymierzonym w jego pierś rewolwerem, wpadł do pokoju zaspany inspektor Nowotny.

— Ręce do góry. Mamy pana nareszcie!

Renner podniósł ręce.

— Wiesz panu. Istotnie mamy go nareszcie. Zabójca Pondera został ujęty.

Inspektor wydał ostre dyspozycje jednemu z posterunkowych.

— Nie tracić go z oka. To bardzo przebiegła bestja. Wymknie wam się nie wiadomo kiedy i jak. — Potem inspektor zwrócił się do Anieli: — Mówię z panią Blochowną, córką dyrektora banku, prawda?

Aniela odparła twierdząco.

— Co pani robiła u Rennera. Była pani u niego dziś dwa razy. Poza tem, do wiedzieliśmy się, że pani ojciec widywał się z Ponderem stosunkowo dość często, a w dzień przed zabójstwem starca, był u niego i spędził w jego domu około godziny. Czy pani może temu zaprzeczyć.

Aniela skinęła głową: nie, nie mogła temu zaprzeczyć.

— Obserwowaliśmy panią i Rennera. Oboje przybyliście tutaj. Pocał?... Odpowiedz mi, czy zasiadała pani wraz z tym ptaszkiem, jako jego współniczka w zamordowaniu Pondera.

Mistrz Renner nie stracił ani na chwilę zimnej krwi.

— Panie inspektorze, czy wolno mi coś powiedzieć: czy wolno mi opuścić ręce?

!alszy ciąg jutro!

KSIĘŻNICZKA CYGAŃSKA

SENSACYJNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

Napisał JERZY BAK

4)

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.
Józef Chudzik siedział od dwóch godzin bezczynnie na kamiennym stopniu przed dworcem, gdy nagle podbiegł doń jego ukochany syn Jaś, który pokazał mu znalezione przed dworcem kwit bagażowy na jedną złotą walizkę. Ojciec i syn odbierają tę walizkę i zanoszą do domu.

Chudzik po otwarciu przykrywy krzyknął przeraźliwie...

Przemógł w sobie strach i odgarnął szmaty, z poza których wyłoniła się odrąbana ręka mężczyzny... Na spodzie walizy leżał ponadto woreczek ze złotymi monetami, drogie kamienie i paczki z banknotami... Ledwo zdolał to wszystko naładować do walizy i cisnął ją pod łóżko, gdy do pokoju wszedł najpierw policjant, za nim jakiś pan z teczką, w końcu dozorca. Chudzik struchlał na widok policjanta.

Jakież jednak było jego zdumienie, gdy pan z teczką przedstawił się jako rejent, który przyszedł go zawiadomić, że według przedśmiertnych zeznań niejakiej Klementyny Wiórczyńskiej, zamieszkałej przy ulicy Śląskiej 12, jest on jedynym i właściwym synem hrabiego o nieustalonym nazwisku.

Po wyjściu niezwykłych gości Chudzik długo jeszcze stał jak oślepiaty. Przeczucie mówiło mu, że tytuł hrabiowski nie przyniesie mu szczęścia, w dodatku nie wiedział co teraz począć z nieszczęsną walizką. Udał się więc na naradę do służącej, Stefci, która była jego najwierniejszą powiernicą. Stefcia, dowiedziawszy się o szczęściu, jakie spotkało Chudzika, zasmuciła się bardzo... Zważyła bowiem, czy Chudzik będzie o niej jeszcze pamiętał, gdy zostanie hrabią, ale Chudzik przyrzekł, że nigdy o niej nie zapomni... Urządzili więc narazie, że Chudzik pójdzie na ulicę Śląską, gdzie mieszkała Wiórczyńska, by dokładnie zbadać sprawę, o której mówił rejent.

Od sąsiadek Wiórczyńskiej Chudzik dowiedział się, że odwiedzali ją dziwni ludzie...

Choć była biedna, mimo to przyjeżdżała po nią często cytrynowa limuzyna a w niej zawsze siedział jakiś elegancki pan, albo też elegancka pani, która wszyscy nazywali „Księżniczką Cygańską”, albowiem była piękna jak najpiękniejsza cyganka.

Chudzik podziękował za tę informację i wyszedł na ulicę.

W tej chwili ukazała się cytrynowa limuzyna, z której wysiadła weźwata, gibka postać kobieca, mająca w sobie coś z pantery i siostry miłosierdzia.

— Księżniczka Cygańska... — przemknęło Chudzikowi przez myśl i rozdzielił szeroko usta, wpatrując się w jej ogniste, jak magnes przyciągające oczy.

Zanim oprzytomniał tajemnicza dama wyszła już z sieni, wsładła szybko do auta i odjechała.

Wieczorem tego samego dnia Chudzik ukrył pieniądze i kosztowności pod jedną z chwielaćcych się desek podłogi, trupa ręką zaś owinał w szmaty i gazety, poczem wymknął się z mieszkania, trzymając nieszczęsną walizkę w ręku. Gdy chciał ją zostawić na polu za młastem, jakas chłopka, której Chudzik przedtem nie zauważył, zwróciła mu na to uwagę, sądząc, iż Chudzik zostawił walizkę przez zapomnienie. Wobec tego oddał jej czempredzel i rzucił walizkę do stawu.

Następnego dnia w piśmach ukazała się sensacyjna wiadomość, z której wynikało, iż znaleziono dwie identyczne walizki z trupcami rękami. Jedną wyłowiono ze stawu, drugą zaś znalazł jakiś woźnica pod mostem kolejowym. Jednocześnie do komisariatu zgłosiła się owa chłopka, która widziała wieczorem Chudzika na polu z walizką.

Chudzik wrócił do domu zły i zdenerwowany. Ale trzeba było przecie pomyśleć również o żoładku. Wzwał banknot 50ciodolarowy i wyszedł, by coś kupić za te pieniądze.

Podczas nieobecności ojca przychodził Pakuła, który czytał w gazecie wiadomość o tajemniczej zbrodni i widział Chudzika wracającego z dworca z walizką. Pakuła domaga się od Jasia pieniędzy, w przeciwnym razie grozi jemu oraz ojcu więzieniem. Jaś po jego wyjściu przywołuje swego koleżę Felka, znanego silarza i obaj udają się za Pakuła.

Za miastem Pakuła spotyka się ze swymi towarzyszami i przystępuje do podziału łupów. Podczas sprzeczki zabija jednego ze swych przyjaciół. Jaś to widzi i ma teraz w ręku Pakuła, który chce go również zabić, lecz z pomocą przychodzi mu Felk, który jednym uderzeniem pięści powalił Pakuła na ziemię.

— Dobra nasza... — rzekł wreszcie, odsapnąwszy sobie. — Teraz już ci dadzą spokój, nikt cię nie tknie...

I nachylając się nad zboliałym Pakułą, dodał jeszcze:

— Wiedz, chorobo jedna, że dla mnie mój kolega pierwszy przed wszystkimi... — Spróbuj tylko na niego okiem mrugnąć, to ci wszystkie kości policze, kapujesz?...

Pakuła skinął głową.

— Odpowiadać masz, a nie głową kiwać!...

— Rozumiem... — odparł Pakuła.

— No, to ształa! — odparł Felk i wyciągnął rękę. — Nie mam do cie-

bie żadnego żalu, tylko mojego koleżę zostaw w cieniu... Niech on cię jak zszloroczne lato obchodzi... Serwus!...

I wzięwszy Jasia elegancko pod ramię, skierował się spowrotem ku miastu...

Rozdział trzeci

„Zegnaj, Jasiu!...”

Była już godzina piąta po południu, gdy Jaś powrócił do domu. Otworzył cichaczem drzwi, sądząc, że zaskoczy nagle ojca, lecz jakież było jego zdumienie, gdy zastał pokój pusty.

Więc ojca jeszcze niema?... Jaś nie wierzył własnym oczom. A może był i poszedł, bo go nie zastał... W takim razie zostawiłby kartkę, a przynajmniej paczki z jadłem, a tymczasem nie było ani jednego, ani drugiego... Na wszelki wypadek Jaś zbiegł na dół i wypytał dozorcę oraz sąsiadów, lecz nikt Chudzika nie widział.

Niepokój wkrał się w serce malca. Wyczuwał instynktownie, że z ojcem musiało się coś stać... Może wszystko się wydało... Może już się dowiedzieli, że ojciec rzucił tę złotą walizkę do stawu?... W takim razie... trzeba coś zrobić... Trzeba się szybko decydować... Za chwilę może już być zapóźno...

Ale co?...

Głowa Jasia pracowała intensywnie...

— Przedewszystkiem... — pomyślał. — Przedewszystkiem należy zmyć wszelkie ślady... Gdzie są pieniądze?... Trzeba je czempredzel ukryć poza mieszkaniem... Ale gdzie?... Z kim się poradzić w tej sprawie?...

Jaś doszedł do wniosku, że każda chwila jest droga i należy pieniądze wytransportować jaknajszybciej z mieszkania. Wpadł więc szybko na górę, uniósł deskę podłogi i wyciągnął stamtąd woreczek. Jeszcze raz przewiązał go mocno sznurkiem, wziął ze sobą małą szufelkę i zbiegł na dół.

Dzień był pochmurny, więc zmrok wcześniej zapadał. Jaś wyszedł na ulicę i przeszedł na drugą stronę, gdzie bielił się długi płot, za którym rozciągało się podwórze z wielkim pudłem do śmieci w kacie. Jaś skierował się własnej w stronę śmietnika i niespostrzeżony przez nikogo — tak mu się przynajmniej wydawało — zaczął rozkopywać dołek, a wybrał to miejsce na ukrycie woreczka z tego względu, że śmietnik ten widoczny był z okienka ich poddasza i można było zawsze dojrzeć, czy ktoś nie wykrada im tych skarbow.

Szufelką rozluźniwał wierzchnią warstwę ziemi, odkładając ją na bok, a gdy wykopał już dół na pół metra głębokości, wsunął woreczek do wgłębienia i spowrotem przysypał ziemię. Po dokonaniu tej czynności obejrzał się raz jeszcze, lecz nikogo podejrzającego nie zauważył. Wykradł się więc z podwórza i pobiegł na górę.

Ojca jeszcze nie było...

Ogarnęło go przerażenie. Gdzie ojciec mógł być tak długo?... Był już niemal pewien, że przytrafiło mu się jakieś nieszczęście. Jakież?...

Przedewszystkiem podbiegł do okna, skąd widać było dokładnie śmietnik przeciwległego podwórza oraz miejsce, gdzie Jaś zakopał pieniądze. Na podwórzu nikogo nie było. Po chwili przez podwórze przeszło kilka osób, lecz żadna z nich nie zbliżyła się nawet do śmietnika. Jaś odetchnął z ulgą. Ta sprawa przestała go niepokoić. Ale gdzie jest ojciec?...

Zamierzał znowu zbiec na dół, by poradzić się Stefci co począć, gdy nagle na schodach rozległy się liczne kroki i po chwili ktoś zapukał do drzwi.

Jaś, nie mówiąc nic, otworzył drzwi na oścież. Podobnie jak wczoraj, wszedł najpierw policjant, za nim jakiś pan, a za nimi dozorca... Tym razem był to jednak inny policjant i inny „pan”...

— Czy to jest mieszkanie Józefa Chudzika? — zapytał bezceremonjalnie policjant, rozglądając się bacznym okiem dokoła.

— Ttttaak... — odparł przerażony Jaś. — To jest mieszkanie Józefa Chudzika...

— Gdzie jest mój ojciec?... Co mu się stało?...

— Co mu się miało stać?... — odparł obojętnie policjant. — A ty co?... — zwrócił się do Jasia. — Jesteś jego synkiem?... Jak ci na imię, he?...

— Jaś...

— Jaś... Dobrze... A dokąd poszedł ojciec, nie wiesz?...

— Nie wiem... Wyszedł... Miał zaraz wrócić...

— Aha... I miał ci przynieść coś do jedzenia, tak?...

— Ttttaakkkk...

— Aha... A dużo zarobiliście dziś?...

— Nie... Nic nie zarobiliśmy...

— A za co ojciec miał ci kupić żarcie, co?...

— Nie wiem...

— Kręcisz, pęta... Wiesz wszystko tylko trzymasz język za zębami... Gadał, skąd ojciec wziął forszę?...

Jasiowi krew zastygła w żyłach. Zrozumiał orazu, że policja prowadzi śledztwo w sprawie znalezionej walizki. Więc ojca zatrzymali!... Teraz posadzą go o dokonanie tego strasznego mordu... A on przecież jest niewinny... Mogą go skazać jeszcze na śmierć. Teraz za morderstwo grozi sąd doraźny!... O, Boże, Boże!...

Biedne raczyny trzęsły się z przerażenia... Co tu powiedzieć?... Jak wyratować ojca, a przynajmniej co odpowiedzieć, aby mu nie zaszkodzić?... — Przyznać się do wszystkiego?... Opowiedzieć jak było, że to właściwie jego wina, bo on znalazł ten przeklęty kwit bagażowy... Nie, nie... Lepiej nie mówić bez porozumienia się z ojcem...

— Więc gadał, skąd ojciec wziął forszę? — powtórzył groźnie policjant.

— Nie wiem... Nic nie wiem o żadnych pieniądzach...

Rozdział czwarty

Dziwny wypadek w kancelarii adwokackiej

Jaś wrócił na górę. Łzy ścisnęły mu gardło. Stał pośrodku pokoju, nie wiedząc, co teraz począć... Trzeba przecie coś zrobić, ratować ojca... Pójdzie do Stefci...

Ona mu poradzi... Zawsze dorosły człowiek lepiej wie, jak postąpić...

Nasunął czapkę na głowę i zbiegł na dół. Kuchennymi schodami wszedł na górę i zapukał lekko do drzwi. Stefcia wysunęła wiosnianą główkę przez szparę.

— Jasiu?... Jak ty wyglądasz?... Co ci?...

— Ojca aresztowali... — bąknął, gniojąc czapkę w rękę. — Właśnie policja była, rewizję przeprowadzili, a ojca nie chcą puścić...

— Za co aresztowali, co ty wygadujesz?!

— Nie wiem... Powie przez tą prze-

Policjant przyjrzał mu się uważnie, szepnął coś do cywila, który mrugnął okiem i rzekł:

— W takim razie musimy przeprowadzić rewizję... Jazda...

Policjant począł opukiwać ściany, za glądał pod deski w podłodze, przeszukał siennik, wysypał popiół z kuchni, zajrzał za okno, wszystko poprzewracał, a cywil pomagał mu w tem obmacywaniu każdego przedmiotu. Dusza Jasia skakała z wielkiej radości na myśl o tem że w porę jeszcze wyniósł poza dom woreczek z pieniędzmi. Może to uratuje ojca!...

Rewizja nie dała oczywiście żadnego rezultatu. Policja nic nie znalazła. Policjant pokiwiał głową i mrugnął:

— Tu niema, ale to jeszcze niczego nie dowodzi... My wiemy, jak oni pracują!...

— Niech mi pan powie, co jest z moim ojcem... — prosił Jaś. — Czy został aresztowany?...

— Skąd wiesz o tem?...

— Domyślam się... Rewizję przeprowadza się najczęściej w mieszkaniach osób aresztowanych... A więc za co ojciec mój został aresztowany?... On nie popełnił nic złego...

— Czy możesz za niego ręczyć?...

— O, tak... Mój tata jest uczciwym człowiekiem!...

— Ho, ho... Nie galopuj się, mały... No, bądź zdrow!...

— A co będzie z moim ojcem?... Muszę go zobaczyć...

— Nie wiem, czy go tak prędko zobaczysz... Chyba, że i ciebie wpakują do więzienia, jako jego współnika...

— Mój ojciec siedzi w więzieniu?... Za co?... Dlaczego nie mógłbym go zobaczyć?... Muszę zobaczyć mego ojca!... On pewnie też już stęsknił się za mną!...

— Nie moja sprawa opowiadać ci za co twego ojca aresztowali... To tajemnica śledztwa... Dowiesz się z czasem...

Policjant wyszedł pierwszy, a za nim funkcjonariusz śledczy i dozorca.

Jaś wybiegł za nimi na schody.

— Niech mi pan powie... proszę pana... Ja chcę do mojego ojca... Niech mnie pan zabierze... proszę pana... za co... proszę pana...

Sam już nie wiedział co mówi. Popłatały mu się słowa w pogmatwany węzeł. Czuł tylko, że nie wytrzyma tej nocy bez ojca... Pierwszy raz nie widział go od tylu godzin... Wyszedł zrana, pożegnał się z nim, miał przynieść smakołyki... I co z tego wyszło?...

Widział już przed oczyma szubienicę, na której wieszają jego niewinnego ojca... Słyszy pożegnalne słowa: — „Jasiu, bądź zdrow!... Zegnaj, Jasiu!...”

Łzy przesłoniły mu oczy. Jeszcze się porwał i szepnął zdławionym głosem:

— Proszę pana... Niech mnie... pan zabierze... proszę pana...

Ale policjant nie słyszał. Zajęty był rozmową z cywilem.

klętą walizkę, o której ojciec pewnie pa ni opowiadał...

— Mówił mi... Prawda... O, mój Boże. Co za nieszczęście... I co teraz będzie?... Wejdz do kuchni!...

Otworzyła drzwi. Jaś wszedł do ciepłej, schłodzonej kuchni. Z patelni, pod którą buszował ogień, unosiła się nęcąca woń przysmażanej szynki z jajkami... Jaś chciwie wciągnął nos.

— Teraz gadał po kolei jak to było... Nic przecie nie rozumiem...

Jaś opowiedział wszystko jak to było. Jak ojciec poszedł zrana i więcej nie wrócił. Wspomniał o Pakule i o bóje z Felkiem. Co chwile, w kuchni rozlegał się dzwonek. Stefcia szybko poprawiała sploty włosów przed lusterkiem i wybiegała z kuchni. Wracała z brudnymi talerzykami i szklankami na tacy.

(Dalszy ciąg jutro).

Pośmiertne dziwactwa w testamentach

stawiają bardzo często spadkobierców w kłopotliwej sytuacji

(sb.) Niedawno odbyło się otwarcie testamentu sir Johna Ellermana. Ellerman pozostawił wielki majątek, którym obdarował po śmierci kilkaset osób.

Testament składał się z 200 stron pisma maszynowego. Obszernemu temu testamentowi można przeciwstawić ostatnią wolę pewnego szkota, Adama Mac Elroya.

Był on bowiem oszczędny nie tylko w wydatkach, ale i w słowach, a cały swój testament spisał w kilku słowach na skrawku papieru. Mimo to testament był prawomocny i cały majątek szkota przeszedł na własność klubu wędkarzy, do którego zmarły należał.

Do niezwykłych testamentów należała również ostatnia wola zmarłego niedawno pisarza angielskiego Artura Williama. Cały majątek swój przeznaczył on do dyspozycji rządu angielskiego, wzamian żądał on tylko tego, aby po jego śmierci, ulubionego psa Boba uspioło jakimś narkotykiem, poczem spalono w krematorium. Ciało Williama miało ulec również spaleni, poczem prochy jego zmieszane z prochami psa, pochowane zostały we wspólnej urnie.

Niektóre jednak testamenty sprawiają wykonawcom wiele trudności. Umierający bowiem często żądają, aby ich spadkobiercy spędzili resztę życia w celibacie, aby przeszli pieszo dookoła kuli ziemskiej itd.

Obecnie przeprowadzono w niektórych państwach ustawę, że testament wówczas jest prawomocny, o ile za-

warte w nim zastrzeżenia są możliwe do wykonania. W przeciwnym razie ważność testamentu może być obalona.

Do podobnych testamentów należy ostatnia wola zmarłego przed kilku laty milionera boliwijskiego Gilberto Alvaręza. Na dostawach wojskowych zrobił on majątek w wysokości 25 milionów dolarów. Alvarez zmarł w czasie gry w karty, w kasynie w Ostendzie.

Po otwarciu testamentu okazało się, że Alvarez przeznaczył cały swój majątek temu z ministrów spraw zagranicznych Boliwii, który przez cały czas swego urzędowania nie doprowadził do wybuchu wojny.

Sąd boliwijski obalił jednak ważność tego testamentu, uważając, że warunki w nim zawarte są „niemożliwe” do przeprowadzenia. W motywach wyroku sąd zaznaczył, że powodowany chęcią zdobycia majątku, minister spraw zagranicznych mógłby wpaść w konflikt ze swym obowiązkiem.

W Anglii kilkakrotnie zdarzało się, że umierający pozostawiali w spadku 1000 funtów pod warunkiem, że suma ta zostanie złożona na procent w banku i wypłacona dopiero wtedy, gdy osiągnie sumę miliona funtów.

Ponieważ według obowiązującej obecnie stopy bankowej złożona suma podwaja się w okresie 15 do 20 lat, więc w ciągu 200 lat suma ta zwiększy się tysiąckrotnie, czyli że dopiero za dwa stulecia z 1000 funtów szterlingów

„zrobi się” milion funtów. W ciągu 200 lat, miał jeden tylko spadkobierca — będzie już 130 spadkobierców.

Jaki interes zrobią na tej spuściźnie spadkobiercy, pokaże dopiero daleka przyszłość.

W roku 1893 zmarła bezdzietna właścicielka wielkiego majątku Estella Guerron. Cały majątek zapisała ona swej siostrzenicy Zorzecie pod warunkiem, że codziennie złoży na jej grobie własnoręcznie wiązanek kwiatów.

Zorzeta cieszyła się początkowo spuścizną i w ciągu ośmiu lat dzień w dzień składała na grobie zmarłej wiązanek. Po ośmiu latach jednak zgłosiła do sądu podanie z prośbą o anulowanie testamentu.

Oświadczyła ona, że przez cały ten czas nie mogła opuścić wioski, straciła zupełnie kontakt ze światem, nie mogła odprowadzić dzieci do szkoły i całe życie stało się dla niej udręka.

Zmarły w roku 1911 przewodnik górski Piotr Schoeltzki w testamentie swym nakazał synom, aby na drodze wiodącej na szczyt góry Matterhorn grali w dniu jego urodzin wesołe piosenki na kobkach.

Testament ten okazał się bardzo mądry, albowiem przewodnik górski urodził się 10 sierpnia, to jest w czasie kiedy najwięcej wycieczek udaje się na szczyt tej góry. Synowie jego grający po drodze otrzymują od wycieczkowiczów znaczne datki...

Zwierzęca krew w żyłach człowieka

Jak leczy się chorobę Basedowa

Słynny chirurg szwajcarski, prof. Bier, któremu medycyna zawdzięcza niejedno odkrycie, ogłasza obecnie, że znalazł bardzo łatwy i prosty sposób leczenia choroby Basedowa.

Jak wiadomo, skutki tej choroby są bardzo przykre. Ciało spala się wewnętrznie, serce i puls pędzą z zawrotną szybkością, oczy występują z orbit i lśnią niesamowitym blaskiem, a nieustanny stan podniecenia zabija wszelki spokój duchowy.

Zdaniem prof. Biera lekarstwa nie po trzeba przygotowywać w laboratorjach, ani sprowadzać go z zagranicy. Lekarstwo to jest niedrogie i bardzo łatwe do osiągnięcia. Jest niem prosto krew zwierzęca, krew skopowa lub wołowa. Zazwyczaj wystarcza dwa lub trzy zastrzyki krwi zwierzęcej do wyleczenia choroby Basedowa.

Po dwóch tygodniach następuje widoczna poprawa. Najszybciej poprawiają się subiektywne dolegliwości, ogólny stan słabości, nerwowość, bezsenność i brak apetytu. Wkrótce potem ustaje pocenie się, drżączka, słabość trawienia i wypadanie włosów. Chory, wychudzony skutkiem zatrucia gruczołu tarczycowego, przybiera po zastrzyku krwi zwierzęcej bardzo szybko na wadze, niekiedy do trzydziestu kilo.

Przy Basedowie jest to rzeczą konieczną i nieodzowną, bo otyłość chroni przed powtórzeniem się tej choroby. — Zwolna uspokaja się serce, gruczoł malleje i wraca do stanu normalnego, oczy tracą wypukłość.

Leczenie krwią zwierzęcą przewyższa wszelkie inne metody — pisze uczo ny szwajcarski — jest w skutkach wprost nadzwyczajne, czego nie można powiedzieć o zabiegach chirurgicznych.

Przy zastrzykach krwi zwierzęcej jest jeszcze ta korzyść, że pacjent nie potrzebuje leżeć w domu, a tem mniej w szpitalu. Lekarz załatwia zastrzyki w górzdzinach przyjęć bez specjalnych zabiegów i trudności.

Czem tłumaczy się cudowne działanie tych zastrzyków krwi zwierzęcej? Oto znaleziono we krwi składnik, który oczyszcza trujące hormony gruczołu tarczycowego. Stąd zalecano starospartańską zupę z krwi w wypadkach choroby Basedowa. Ale prof. Bier uważa to za rzecz niewystarczającą, bo gdyby krew zwierzęca miała tylko zastępować braku jący hormon, to wtedy kuracja nie była by trwałą. A jednak dowiedziona jest rzeczą, że zastrzyk z krwi leczy Basedowa na długie lata.

Skąd właśnie krew leczy te przypadłości, pozostaje narazie tajemnicą. Faktem w każdym razie jest, że krew jako środek leczniczy oddaje nadzwyczajne usługi, nawet w wypadkach ogólnego wycieńczenia i przy wyczerpaniu chorych na raka.

Skazaniec uciekł do lasu

i w ciągu 28 lat całkowicie zdziczał

(x) Historia o Tarzanie, „leśnym człowieku” to nie legenda, ani wymysł płodnego pisarza. O tem, że legendarny Tarzan mógł istnieć naprawdę, świadczą bodaj następujący wypadki, który zdarzył się grupie myśliwych polujących w wielkich lasach bułgarskich.

W okolicy Gobrovo w Bułgarii, są wielkie i gęste lasy w których rzadko tylko człowiek dociera do ich głębi.

Jeden z grona myśliwych, polujących w Gobrovo, natknął się w lesie na wielkie, płaskie gniazdo, kunsztownie splecione z gałęzi i mchu.

Ponieważ samo gniazdo było niezwykle, myśliwi ciekawi byli zobaczyć jak wygląda jego mieszkaniec. Jeden z myśliwych szybko wdrapał się na niewysokie drzewko, ale jeszcze szybciej stamtąd zeskoczył, spłoszony przez jakieś dziwaczne, nieznane nikomu stworzenie, groźnie wyglądające. Stworzenie to nieco przypominało wielkie małpy, które jednak w tych stronach trafiają się tylko w... ogrodach zoologicznych. Ponieważ stworzenie to było nastroszone bojowo i nie chciało dopu-

ścić do siebie żadnego śmiałka, postanowiono przystąpić do regularnego oblężenia. Liczono oczywiście na to, że głód i pragnienie zmuszą stworzenie do opuszczenia gniazda.

Trzy dni i noce trwało niezwykle oblężenie. Trzeciego dnia, zwierzę pod wpływem dojmującego głodu, zdecydowało się na opuszczenie gniazda. Gdy zeszło z drzewa, myśliwi poznali w nim człowieka, mężczyznę, wyglądającego na 45 lat. Człowiek ten musiał przez wiele lat żyć w lesie samotnie, albowiem był zupełnie dziki. Twarz jego porastała gęsta broda z pośród której błyszczały groźne oczy. Całe ciało również porośnięte było czemś, w rodzaju futra.

Myśliwi postanowili schwytać dziwnego człowieka. Udało im się to z wielkim trudem i to dzięki tej okoliczności, że człowiek-zwierzę był osłabiony długotrwałym postem. Związanego człowieka myśliwi z trudem odtransportowali do najbliższej wsi. Z wielkim trudem udało się również zmusić pojmanego do wydania głosu. Głos tego

dziwnego zwierzęcia niczem nie przypominał mowy ludzkiej. Dzikie zwierzę wydawał tylko głuche pomruki i jakieś bolesne jęki.

W międzyczasie, dzięki specjalnym staraniom przywrócono leśnemu człowiekowi ludzki wygląd. Poczęto, oczywiście, natychmiast badać w jaki sposób w lesie mógł się znaleźć podobny ludzki potwór. Po długich dociekaniach władzom policyjnym przypomniało się, że przed dwudziestu ośmiu laty, w roku 1905, uciekł do lasu zbrodniarz, którego skazano za morderstwo na dożywotnie więzienie. Więźniowi udało się zbiec i ukryć w lesie. Mimo zarządzanych kilkakrotnie obław: mordercy nie udało się schwytać. Schwymano go dopiero po dwudziestu ośmiu latach w stanie zupełnego zdziczenia.

Przypominał on już raczej zwykłe zwierzę, aniżeli człowieka.

Rzekoma warjatka żąda odszkodowania

od skarbu państwa za umieszczenie jej w szpitalu

(sb) Niezwykły dramat rozegrał się przed kilku tygodniami w lasku Chatellier pod Paryżem. Ofiarą jego padła znajdująca się w podeszłym wieku pani Nicolas z Saint - Brieux.

Pani Nicolas jest milionerką. Mąż jej był kiedyś importerem herbaty i dorobił się milionowego majątku. Lasek Chatellier nie cieszy się dobrą opinią, mimo to pani Nicolas wybrała się tam późnym wieczorem. Wysiadła z auta i chciała się przejść.

W lesie napadł na nią jakiś opryszek. Zrabował on milionerce torebkę, zawieszając 30.000 franków, zdarł pierścienie z palców i perły z uszu. Następnie wyrwał złotą sztuczną szczękę. Ponieważ bandyta był pewny, że Nicolas posiada przy sobie pieniądze, podarł na niej szaty.

Pani Nicolas w stanie godnym pożałowania zjawiała się na posterunku policji i opowiedziała o napadzie. Podarte szaty milionerki nie wzbudziły jednak zainteresowania u komisarza policji. Powziął on

przypuszczenie, że ma przed sobą jakąś warjatkę, która cierpi na manię wielkości i udaje milionerkę.

Zamiast przyjść jej z pomocą, kazał odesłać kobietę do szpitala dla umysłowo - chorych. Ten niespodziewany obrót sprawy wywołał na pani Nicolas przygnębiające wrażenie, co jeszcze bardziej upewniło policję, że ma do czynienia z umysłowo - chorą.

Po trzech tygodniach dopiero udało się Nicolas dać znać o sobie. Na skutek starań adwokatów wypuszczono je na wolność. Obecnie obrońcy wniosli do sądu skargę, domagając się od skarbu państwa wysokiego odszkodowania za zrabowane pieniądze, ponieważ policja nie ścigała bandyty, oraz za wstrząs moralny, spowodowany osadzeniem w szpitalu dla umysłowo - chorych. Jednocześnie adwokaci domagają się wydalenia ze służby państwowej komisarza policji. — Wypadek ten wywołał w sferach arystokratycznych Paryża zrozumiałe poruszenie.

Staszliwy kult dla wulkanów,

który pochłania ludzkie ofiary

(z) Do St. Zjednoczonych dochodzą wiadomości, iż na wyspach hawajskich odrodził się kult wulkanów. Ponieważ ten kult religijny wymaga ludzkich ofiar, znane już są dwa wypadki, kiedy młode dziewczęta rzuciły się do płonącego krateru wulkanu.

Dla uniknięcia podobnych wypadków policja strzeże obecnie bardzo starannie wszystkie znajdujące się na tych wyspach wulkany.

Kult pogański dla wulkanów istniał tam jeszcze przed stu laty. Dopiero gdy mieszkańcy tych wysp, kanałowie, przyjęli oficjalnie chrześcijaństwo, kult ten zginął, aby teraz powstać z nową siłą.

Tuziemcy wnieśli ostatnio dwie nowe świątynie pogańskie. Poświęcenie takiej świątyni wymaga jednak złożenia ofiary z młodej dziewczyny u stóp bogini wulkanu Kilauea Pele. W związku z tą tradycją urzędnicy mieszczącego się na tym wulkanie obserwują

byli świadkami następującej sceny.

Pewnego dnia w godzinach porannych na wierzchołku wulkanu Kilauea ukazała się grupa tuziemców, towarzysząca dwu dziewczętom, które z ledwością trzymały się na nogach i były najwidoczniej odurzone „kawą”, mocnym winem krajowym, przygotowywanym z odwaru liści palmowych.

Dziewczęta ułożyły się, a towarzysze ich nakryli je girlandami z kwieciami. Przypuszczając, że podochoćni tuziemcy zabawiają się w ten sposób, amerykańskie nie mieszały się do tego. Nagle jednak obie dziewczyny podniosły się i rzuciły do krateru.

Trudno oskarżać towarzyszy tych ofiar o zaborstwo, albowiem dziewczęta złożyły swe życie w ofierze dobrowolnie, pod wpływem tej samej ekstazy religijnej, która prowadziła pierwszych chrześcijan bez strachu na najstraszniejsze męczarnie.

ECHA MECZU BUDAPESZT-KRAKÓW

Co mówią kierownicy obu drużyn o grze niedzielnej

Po meczu Budapeszt — Kraków, korzystając z uprzedniego zaproszenia KZOPN, na bankiet obu reprezentacji w Hotelu Francuskim, przeprowadziliśmy szereg rozmów z działaczami obu okręgów. Oto opinie fachowców o meczu Kraków — Budapeszt.

Prezes węgierskiego amatorskiego Związku Piłki Nożnej p. inż. Fiszer: „Jestem bardzo zadowolony ze zwycięstwa Budapesztu mimo, że drużyna węgierska nie grała najlepiej. Mielśmy więcej szczęścia, które zaów całkiem nie dopisywało Krakowowi. Jestem przekonany, że gdyby w Krakowie grałi wszyscy jego najlepsi gracze, mecz ten przegralibyśmy wysoko, albowiem znam dobrze poziom drużyn krakowskich. Jestem zachwycony przyjęciem Krakowa i samym Krakowem. Wasz Wawel wywarł na nas niezapomniane wrażenie. Cieszę się, że nasze przyjazne stosunki sportowe, zacieśniają się coraz mocniej i nie wątpię, że potrwają one bardzo długo.

Z waszych graczy podobał mi się Smoczek i obaj obrońcy — z naszych zadowolili obaj skrzydłowi, bramkarz i środkowy pomocnik. Dla sędziego inż. Rosenfelda nie mam poprostu słów uznania, gdyż mimo, że z zasady jestem wrogo usposobiony do sędziów w ogólności — to muszę szczerze przyznać, iż tak bezstronnego i doskonale prowadzącego zawody arbitra, dotychczas nie widziałem.

Skorzystałem też ze sposobności by p. Rosenfelda już teraz oficjalnie zaprosić na przyszły rok do Budapesztu.

Obok siedzącego i przysłuchującego się wiceprezesa KZOPN p. starostę d-ra Wnękę, zapytujemy się również o zdanie. Odpowiada nam z uśmiechem: „Ha! mieliśmy pecha. Nasi grali tylko 20 minut po pauzie. A gdyby grali tak cały mecz, a bodaj tylko całą drugą połowę — to mecz wygralibyśmy mrowanie. Szkoda, że nie mogliśmy wystawić naszego pełnego składu. Węgrzy grali ładnie ale nie nadzwyczajnie zato bardzo elegancko, czem zyskali sobie całą sympatię publiczności. O naszych graczach lepiej nie mówić. Sędzia p. Rosenfeld podobał mi bardzo za jego bezstronność“.

Nie omieszkałmy usłyszeć zdania p. wiceprezesa Stattera, który z fachową znajomością rzeczy, określił powyższy mecz: „Gra Krakowa bardzo słaba. Zawiodła przedewszystkiem pomoc, atak nie starał się wyzyskać nadarzających się pozycji, obrońcy natomiast wypełnili swe zadanie, bramkarz niepewny.

Ogólnie biorąc, cała drużyna nie spełniła pokładanych w niej nadziei, za wyjątkiem ostatnich 20 minut. A gdyby bodaj w 40 proc. grała tak jak przeciwko Brukseli, to o mecz byłbym całkiem spokojny. Trzeba jednak przyznać, że drużynę naszą prześladował wielki pech, czego dowodem liczne słupki i poprzeczki w ostatnich 20 minutach.— Węgrzy grali dobrze, szczególnie linja napadu i bramkarz. Cieszę się, że udało mi się otrzymać przyrzeczenie inż. Fiszera, rokroczne rozgrywanie zawodów Budapeszt — Kraków w Budapeszcie i Krakowie. Z sędziego p. Rosenfelda jestem zupełnie zadowolony, również bardzo zadowoleni są Węgrzy czego dowodem zaproszenie go do Budapesztu na rok przyszły. Muszę z całym oburzeniem napiętować wybrki niektórych osób, które w sposób wysoce niekulturalny i niesportowy, rzuciły z trybun podburzające okrzyki pod adresem schodzącego z boiska sędziego. KZOPN wyciągnie co do tych osób daleko idące konsekwencje“.

Po chwili zwracamy się do zastępcy kap. zw. p. Delektę, otoczonego graczami, wykrzykującymi na jego cześć.

P. Delektę krótko i dobitnie wyraził się o grze Krakowa: „Graliśmy bardzo silnie bo i bez serca. Gdyby nie nasz atak, mecz byłby wygrany. Węgrzy pokazali prosty, prymitywny futbol, bez przetrzymywania piłki, grając od nogi do nogi — wystarczający jednak na nasz złe grający zespół. Mielśmy jednak pecha w przeciwieństwie do Węgrów, którym szczęście sprzyjało“.

Kapitan węgierskiej drużyny inż. Steczowits, wyraził się o drużynie Krakowa bardzo pochlebnie, mówiąc: „Polacy grali bardzo dobrze, zwłaszcza ostatnie 20 minut, mieli tylko wielkiego pecha. Ja osobiście bardzo się

cieszę, żeśmy wygrali z tak silnym i głośnym przeciwnikiem, jakim był zawsze Kraków, z którym przegrywaliśmy już 7:2. Z naszych podobał mi się Raifay, Buzasy i Reiter. U polaków Kisielński, Bajorek i obaj obrońcy. — Sędzia bardzo dobry“.

Na pięknym bankiecie w salach Hotelu Francuskiego bawiono się ochoczo do późnej nocy. Pięknym momentem było odśpiewanie przez Węgrów „Boże coś Polskę“, po węgiersku na co drużyna krakowska odśpiewała tę samą pieśń po polsku.

Z. Ch.

Kraków—Bochnia 1:1 (0:1)

Przed sędzią p. Kochankiem z Krakowa stanęły obie reprezentacje w następujących składach:

Kraków: Słobdzian, Pstruś, Woźniak, Dudek, Cyganek, Kulosz, Goldner, Michalak, Michala II, Żelisko, Kowalski.

Bochnia: Richter, Żaba II, Reguła, Mastaj, Piekło, Szwarz, Koldras II, Kowalski, Baj, Żaba I, Żaba III.

Pierwsze minuty gry należą całkowicie do Bochni, — opanowała ona boisko aż do uzyskania pierwszej bramki przez Żabę I. Mimo dalszych poczęgnięć ofensywnych na bramkę Krakowa, nie udało się z najdogodniejszych sytuacji napastnikom Bochni uzyskać dalszych punktów. Graczom krakowskim jakoś nie się nie klei.

Pod koniec pierwszej części zawodów Kraków ma sposobność do wyrównania, lecz Michalak z linii pola karnego za rękę Żaby II, strzela na bramkę, jed-

nak Richter broni na róg.

Po zmianie pół gra się wyrównuje, a nawet krakowianie mają więcej z gry i wreszcie uzyskują bramkę z karnego przez Michalaka. Obie drużyny mają jeszcze szereg pozycji podwyższenia wyniku, lecz dobrze dysponowani bramkarze do tego nie dopuszczają.

Na wzmiankę zasługują z drużyny bocheńskiej Richter, Piekło, Żaba I, zaś z drużyny krakowskiej — Kowalski, Michalak i Woźniak.

Warto nadmienić, że zespół Krakowa grał prawie w dziesiątkę, gdyż prawoskrzydłowy Goldner z powodu odniesionej kontuzji tylko statystował na boisku. Publiczności bardzo dużo. Sędziował dobrze p. Kochanek.

Makkabi (Brzesko) — Polonia (Bochnia) 3:1.

Po dość ciekawej grze uzyskała drużyna Makkabi zasłużone zwycięstwo nad Polonią.

Tabela wygranych — dalszy ciąg

80064	100	11	92	96	264	329	73	630	765	835
42	983	81014	53	59	272	590	51	750	914	82171
51	444	653	58	788	83005	214	370	536	78	615
886	84224	73	356	656	308	44	952	01	85011	69
188	233	42	96	326	581	734	70	86583	91	680
87053	77	138	206	310	427	38	531	40	68	676
801	65	88083	162	219	35	324	469	517	27	76
780	98	936	52	908	89174	374	441	647	746	62
37	90028	40	104	257	321	417	543	633	741	12
91070	329	64	343	84	484	628	704	59	862	92002
198	277	33	352	85	425	88	92	529	805	29
93414	54	64	731	52	640	790	94193	374	81	412
22	983	95003	08	72	336	504	718	971	96053	62
83	109	41	303	89	440	538	613	943	97025	111
24	230	61	359	450	561	687	700	49	804	55
144	64	67	223	436	73	636	781	807	943	99099
296	350	541	758	942						
100037	89	142	332	575	644	101153	376	547		
959	95	102124	203	301	31	405	55	88	676	805
103071	269	89	347	61	67	424	30	61	852	961
104008	267	728	841	105106	329	92	487	635	725	
87	827	964	106042	82	88	104	84	249	347	74
107145	322	31	577	633	771	818	950	108146	264	
443	74	631	67	801	933	109230	53	90	429	32
634	850	61	1100038	103	45	88	468	75	510	627
882	903	110770	108	50	207	80	802	36	90	112232
33	453	527	38	57	65	739	67	79	95	113031
92	539	714	36	811	39	955	87	114055	58	165
52486	523	52	92	888	115047	174	341	500	635	713
47	116116	408	18	619	837	968	70	117128	73	251
354	74	438	85	554	745	826	908	118068	83	87
53	72	393	479	738	826	86	991	119001	92	118
348	418	56	514	66	624	84	880	947		
120211	12	96	667	813	77	916	32	121027	224	
362	427	522	30	617	714	76	897	122560	622	55
743	907	30	123001	05	09	18	102	254	349	64
558	62	777	98	839	905	124134	439	78	692	757
860	85	900	125122	70	72	250	53	342	524	46
750	56	65	126397	541	65	77	614	905	127020	66
228	38	312	402	578	968	89	128018	29	203	372
582	713	828	917	129107	203	48	468	84	527	610
824	180024	63	102	343	60	549	52	845	53	131339
482	512	28	44	607	707	859	91	132033	339	93
143003	119	81	215	64	311	471	551	58	58	650
56	705	72	144015	39	57	60	214	374	548	52
79	80	936	60	145191	259	83	323	416	903	146069
251	438	62	97	541	611	746	821	31	94	147069
29	432	591	625	91	787	908	52	98	148049	152
203	16	58	334	472	640	53	79	900	45	149003
48	98	450	538	838	54	994				
180125	85	306	15	635	71	84	748	57	979	151086
123	35	42	209	357	487	658	763	152114	69	696

Clągnięcie populudniowe STAWKI

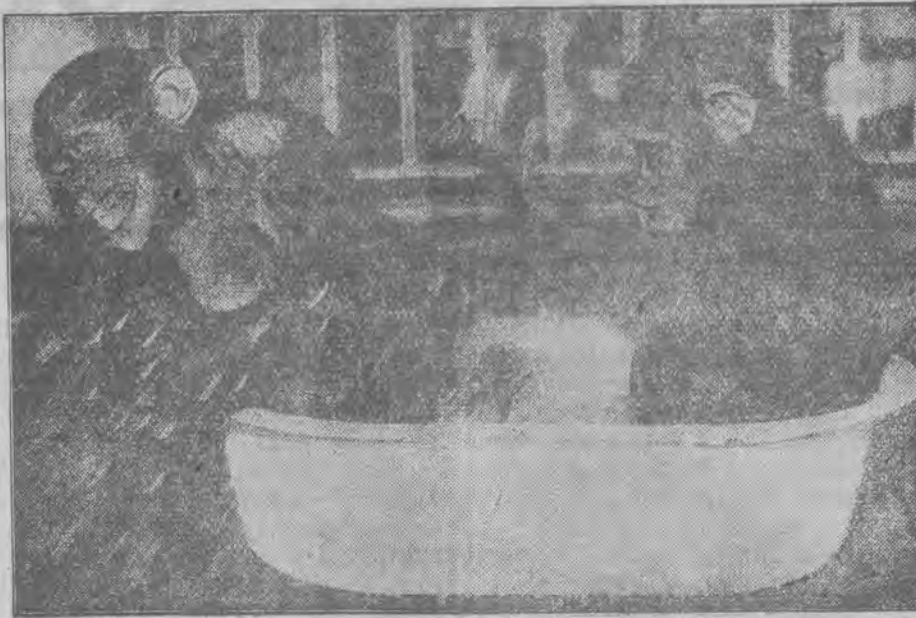
36	153222	23	332	33	508	602	98	778	853	919
154431	71	636	63	79	858	916				
53	211	74	453	558	613	53	79	731	46	53
966	69	1018	37	45	159	98	252	334	408	65
774	809	61	932	89	98	2137	59	326	631	92
75	80	829	961	3076	90	223	25	476	616	59
4113	270	306	28	419	37	539	707	32	802	5240
888	777	837	925	6033	75	125	303	56	422	500
70	649	96	704	06	32	48	7270	426	88	562
8069	130	91	488	519	750	737	9188	344	407	81
716	17	86	89	889	929	34	87	10012	92	341
784	810	936	74	11482	513	17	802	54	64	964
154	291	480	614	44	797	849	969	13003	81	114
404	11	40	71	649	54	817	948	60	14038	236
96	420	607	15027	156	408	509	32	687	913	44
16082	99	100	203	513	738	51	77	894	17023	428
55	532	619	836	95	902	18109	453	627	778	833
954	19053	201	525	957	20016	124	201	41	576	79
665	837	934	40	45	46	21071	175	93	97	328
731	76	78	838	59	22071	167	79	209	424	590
719	894	969	23082	343	62	557	745	903	34	87
24026	64	201	579	623	24	575	25044	146	276	340
60	734	54	855	911	19	39	97	26042	106	489
619	967	27143	391	93	411	93	503	30	763	805
28299	430	604	745	863	97	29122	79	230	522	641
53	927	30205	583	788	31114	39	361	656	716	76
32051	239	404	676	96	33010	114	229	50	312	471
646	711	20	49	55	63	34083	341	406	85	529
83	644	819	35134	63	326	84	783	815	23	53
36036	85	160	86	267	70	456	65	604	10	21
750	97	878	37041	97	140	48	78	208	348	73
89	630	97	706	11	88	822	27	948		
38020	133	259	576	602	759	830	35	983	39107	
53	220	27	317	412	576	962	76	40183	333	756
41087	445	737	886	905	42026	425	610	772	99	915
43094	115	203	330	644	75	742	953	80	44124	45
83	483	90	517	58	682	98	922	32	45009	140
394	408	43	843	911	46121	28	420	55	576	534
803	903	47310	70	400	616	23	43	89	703	974
48102	65	435	523	953	49074	90	259	92	376	562
709	50002	15	96	543	605	742	916	51088	457	507
22	624	28	740	77	94	882	52040	56	169	200
53045	94	221	90	332	468	94	689	762	54082	87
137	40	206	356	58	63	478	512	15	85	690
55035	40	154	406	12	86	536	70	614	774	853
61	56013	30	75	175	365	542	659	727	44	901
34	55	72	317	23	404	58	81	537	625	36
8039	97	362	99	431	43	61	532	38	43	96
820	23	32	66	963	59385	536	39	665	90	775
68	335	53	502	56	86	640	79	799	905	61023
278	457	510	28	60	645	779				

Próby z „latającym samochodem”

Kapitan A. J. Williams (nalewo) zaprodukował na jednym z lotnisk amerykańskich „auto - somolot”, które wyciąga szybkość 120 mil. ang. na godzinę. Ten nowy typ samolotu, który widzimy na zdjęciu posiada 3 koła i ma motor z tyłu

Codzienna kąpiel

Jak widać na zdjęciu, dwa młode szympanse, mieszkańcy ogrodu zoologicznego w St. Louis (Ameryka) z przyjemnością używają codziennej kąpeli.

Bohaterski uczonec japoński

Tokuzo Iwata, badacz japoński, dokonał śmiałego wyczynu, opuszczając się do krateru wulkanu Miharayama na wyspie Oshima. Na zdjęciu Tokuzo Iwata (w głębi) obok swej gondoli.

Wyjazd parlamentarzystów polskich do Białogrodu

Do Białogrodu wyjechała wycieczka parlamentarzystów polskich w liczbie 32 osób. Na zdjęciu grupa posłów i senatorów z przewodniczącym delegacji, wicemarszałkiem Sejmu, prof. Wacławem Makowskim.

W Instytucie Propagandy Sztuki w Warszawie otwarta została międzynarodowa wystawa drzeworytów, w której reprezentowane są 23 kraje. Zwracają uwagę na wystawie swym nawskroć odrębnym charakterem oraz oryginalną fakturą pełne egzotycznego uroku drzeworyty japońskie. — Oto je den z nich, dzieło artysty - malarza — Shoson Ohara.

Stawajmy do P. O. S.

Codzienna nowelka „Expressu”

Zona szefa

Justyna napisała ostatnio list. Zegar dość dawno już wybił siódmą godzinę. Wszyscy urzędnicy przed kilku minutami opuścili biuro i tylko ona musiała pozostać. Ale teraz, gdy ukończyła ten list, może już też pójść na miasto. Był bardzo błady i wyglądał, jak zgrzybiały starzec.

— Co się panu stało? — spytała przerażona dziewczyna.

— Nic, a właściwie bardzo wiele — odpowiedział uśmiechając się dziwnie. Chciałem z panią pomówić o pewnych sprawach. Czy ma pani trochę czasu?

Wagner nigdy jeszcze do niej nie przemówił takim tonem. Zazwyczaj tylko rozkazywał, mówił głośno, stanowczo i nieznosił żadnego oporu.

— Słucham pana — odpowiedziała mu cicho.

Wagner usiadł przy niej na krześle. Przez parę chwil spoglądał milcząco na maszynę do pisania i wreszcie rozpoczął cichym głosem:

— Czy pani wie, że to był chyba ostatni list, który pani u mnie pisała? Jestem zrujnowany, zupełnie zrujnowany. Jeszcze przed tygodniem ludziłem

się nadzieją, że uda mi się jakoś wybrnąć z trudności pieniężnych. Ale teraz jest już wszystko stracone. Cały personel oczywiście nic, jeszcze o tem nie wie. Poczóż im zresztą miałem o tem mówić. Ale panią postanowiłem uprzedzić o wszystkim. Dla pani jedynej również zdażyłem przygotować pewne zabezpieczenie pieniężne. Bo pani jest jakaś inna, niż oni wszyscy, niż nawet moi najbliżsi krewni.

Przez parę chwil trwało milczenie. Justynie żal się zrobiło tego człowieka. Jeszcze wczoraj był to silny pełen energii mężczyzna, a dziś wywierał już wrażenie zupełnie zniedołężniałego człowieka.

Co pani zamierza teraz zrobić? — spytał ją nagle Wagner.

— Będę szukać posady — odparła.

— Posady? To bardzo trudne w dzisiejszych czasach. Będzie pani, niestety, musiała długo szukać. Ale w gruncie rzeczy pani jest przecież lepiej, niż mnie. Pani jest młoda, przystojna i znajdzie z pewnością mężczyznę, który poprowadzi panią przez życie. A ja już nie mam nic... Mnie już nic w życiu nie czeka...

— Pan przecież ma żonę.. — wyszeptała Justyna.

— Żonę? — uśmiechnął się smutnie Wagner. — Moja żona jest ode mnie

młodsza prawie o dwadzieścia lat. Wyjechała za mnie zamaż tylko dlatego, że miałem pieniądze. Nie kochała mnie przecież nigdy. Wiem zresztą dokładnie, że już od dłuższego czasu ma kochanka. Powinienem był dawno ją wyrzucić z domu. Ale kochałem ją, bałem się utracić tę jedyną istotę, bądź co bądź mi najbliższą. Ale teraz ona sama odejdzie ode mnie. Przecież już nie mam pieniędzy...

Wagner przerwał nagle. Nie mógł dalek mówić.

— I co pan myśli zrobić? — wybełkotała dziewczyna, zaskoczona jego zwierzeniami.

— Nie wiem jeszcze — odpowiedział cicho.

Ale Justyna nagle zrozumiała wszystko.

Nie ulegało wątpliwości, że Wagner postanowił popełnić samobójstwo. Dlatego pewno jej to wszystko opowiedział. Chciał przed śmiercią przed kimś się wyświadczyć.

— Może pani już pójść — powiedział nagle dziewczynie, podając jej rękę. — Pieniądze pani są pewne. Ja tu jeszcze zostaję, posiedzę parę godzin.

Znikł za drzwiami swego gabinetu, zamykając za sobą szczelnie drzwi.

Justyna już była pewna, że Wagner postanowił rozstać się z życiem. Należało szybko działać. Najbardziej była przeciwna do tego powołania jego żona.

Justyna wybiegła z biura. Wskoczyła do jakiejś taksówki i kazała się za-

wieść do prywatnego mieszkania Wagnerów.

Pani Wagner na szczęście była w domu. Miała gości. Jacyś wytworni młodzi mężczyźni i jaskrawo wymalowane panie tańczyli przy dźwiękach radja.

Justyna zamknęła się z Wagnerową w oddzielnym pokoju.

— Bardzo przepraszam, że pani przeszkodziłam — wybełkotała dziewczyna. — Sprawa jest jednak bardzo poważna. Pani mąż jest bardzo zdenerwowany, boję się, że sobie zrobi coś złego.

— Czy jest zazdrosny o mnie? Czy dostał jakiś anonim? — rzuciła pytanie Wagnerowa, zapalając papierosa.

— Pan Wagner jest zupełnie zrujnowany. To go dobiło...

— Nie wierzę w to! — wybuchnęła śmiechem wytworna dama — Umyślnie tak mówi, bo obiecał, że mi jutro kupi płaszcz gronostajowy. To są jego stare kombinacje! Czy niema mi pani nic więcej do powiedzenia?

— Chciałem panią prosić by pani poszła teraz do niego...

— Ja do niego? POCO? Przecież mam teraz gości. Zresztą... nie rozumiem wogóle z jakiego powodu pani się wtrąca do mego osobistego życia.

Justyna zrozumiała, że dalsza rozmowa jest zupełnie bezcelowa.

Poszła więc. Oczywiście do biura. Miała przecież bardzo złe przeczucia.

Gdy znalazła się w biurze, zastała już Wagnera martwego. Zastrzelił się w swym gabinecie.

Tłum. D.